

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI, Nr. 532

Vineri 25 septembrie 1959

8 pagini 25 bani

Elevii clasei a V-a de la școala de 7 ani din satul Călugăreni, raionul Vidra, au venit în vizită la cei mai mici colegi ai lor, elevii clasei I-a.

UN MOMENT DE MARE ÎNSEMNATATE ÎN VIAȚA INTERNAȚIONALĂ

Locul central în zările din orice colț al lumii îl ocupă vizita tovarășului Hrușciov în S.U.A. Au fost zile cînd ziare americane au acordat chiar spațiul record de 7 pagini relatării manifestărilor prilejuite de prezența șefului guvernului sovietic pe pămîntul american.

Atenția aceasta nu este de loc întâmplătoare. Ea a fost dictată de năzuința fierbinte a opiniei publice mondiale de a se găsi căi noi pentru destinderea situației internaționale. Oamenii simpli de pretutindeni își exprimă speranța că schimbul de vizite sovieto-americane va exercita o influență binefăcătoare asupra întregii vieți internaționale.

Aceste speranțe se bazează mai ales pe consecvența politicii de pace a Uniunii Sovietice, politică ce se bucură de caldă aprobare a popoarelor. E semnificativ că mase mari de americani — asupra cărora adepții „războiului rece” au desfășurat o intensă și îndelungată propagandă antisovietică — salută astăzi pe șeful guvernului so-

vietic cu o prietenie pe care nu pot să o neghe nici măcar cei mai înrăiți dușmani ai colaborării internaționale. La San Francisco a luat forme impresionante primirea făcută de către americanii simpli, pentru care cauza păcii are o importanță vitală. În statul Iowa, N. S. Hrușciov s-a bucurat de asemenea de o primire ce dovedea sincere simțăminte prietenești. La Des Moines, peste 25.000 de oameni au ieșit pe străzi spre a saluta pe conducătorul guvernului sovietic. Agenția „France Presse” sublinia: „Aceasta este o cifră foarte importantă, ținînd seama de faptul că orașul nu are decît 210.000 locuitori, dintre care numeroși erau la ora aceea la serviciu”. În oraș a avut loc chiar un concurs pentru cel mai bun mesaj de salut adresat lui N. S. Hrușciov. Concursul a fost cîștigat de o gospodină care a scris pe o pancardă: „Tovarășe Hrușciov, împreună să tindem spre o lume pașnică”.

Călătoria lui N. S. Hrușciov în S.U.A. este comentată de in-

treaga presă mondială. Ceea ce atrage în mod deosebit atenția comentatorilor este istoricul discurs pe care tovarășul Hrușciov l-a rostit la O.N.U., discurs în cadrul căruia a prezentat propunerile de extraordinară importanță privind dezarmarea totală și generală. Ce înseamnă în esență aceste propuneri? Înseamnă a face în mod practic imposibil războiul. N. S. Hrușciov a arătat hotărîrea guvernului sovietic de a se realiza în cel mai scurt timp posibil o lume fără armate și fără armamente, fără cursa înarmărilor ce înghite anual peste 100 miliarde de dolari. Ar fi o lume a înțelegerii între popoare, a deplinei conviețuirii pașnice. Propunerile sovietice sînt clare și pe deplin realizabile. Ele prevăd ca în decurs de patru ani toate statele să înfăptuiască dezarmarea totală, astfel încît, la capătul celor trei etape propuse, nici un stat să nu mai dispună de mijloace de ducere a războiului. Înăptuirea acestor propuneri nu mai prezintă dificultăți de control. În condițiile dezarmării totale, statele nu au ce ascunde unul față de celălalt. Prin aceasta se realizează un adevărat control și nu un instrument de spionaj, așa cum unele cercuri din apus visează să fie controlul dezarmării.

În lumea întreagă propunerile formulate de guvernul sovietic au avut un ecou de o intensitate fără precedent. Pe bună dreptate ziarul japonez „Asahi” scria: „Ochii lumii se îndreaptă spre cuvîntarea rostită de Hrușciov în problema dezarmării”. „Daily Mail” din Londra vorbea despre propunerea sovietică ca fiind o „concepție uluitoare”. Iar un alt ziar englez, „Daily Mirror”, sublinia: „Ar fi o nebunie dacă occidentalul nu ar folosi această ocazie pentru a scurta drumul în vederea unei păci pe plan internațional”. Această idee merită a fi reținută. În prezent, de atitudine puterilor occidentale depinde dacă vor fi date înapoi primejdiile războiului. Puterile apusene au o mare răspundere în acest moment istoric. Guvernele apusene, dacă vor refuza și de astă dată propunerile sovietice, cum au făcut și în trecut, vor trebui să înfrunte propriile lor popoare și întreaga opinie publică mondială, care dorește fierbinte realizarea dezarmării.

Discuțiile între N. S. Hrușciov și D. Eisenhower încep. Atenția omenirii întregi este încorcată. Dacă partea americană va da dovadă în aceste momente de o atitudine pozitivă, schimbul de vizite sovieto-americane la cel mai înalt nivel poate să marcheze un punct de cotitură în viața internațională. Uniunea Sovietică a făcut și face tot ceea ce depinde de ea pentru însănătoșirea atmosferei internaționale. Occidentalul trebuie să facă însă dovada unor intenții sincere, pașnice. Aceasta așteaptă popoarele.

Cerințe ale muncii educative

Conținutul educației în spirit comunist este bine cunoscut pedagogilor noștri. Doar ei dăltuiesc în făpturile plăpînde aduse de mină la școală în primele zile de cursuri chipul omului ce mine va deveni constructor al vieții noi. Importanța unor sarcini ale muncii educative se cere a fi totuși din nou subliniată acum, cînd am început un an nou.

Școala — acest nesecat izvor de cadre pentru construcția vieții noi — are datoria de a crește oameni însuflețiți de o adîncă iubire pentru patrie, care să-i îndemne să muncească și să depună eforturi pe șantiere, în fabrici și uzine, pe ogoare, în școli, în laboratoare și instituții, în scopul propășirii țării noastre. Este vorba nu de o iubire manifestată doar prin vorbe, ci de un patriotism activ, dovedit prin fapte. Este o datorie de frunte a fiecărui pedagog de a face ca de pe băncile școlii să nu pornească în viață demagogi, ci adevărați patrioți, oameni modeste, simpli și cinstiti, gata să se sacrifice pentru cauza poporului muncitor. Aceasta înseamnă că în toate activitățile școlare trebuie să punem un mare accent pe formarea convingerilor. Dar lecțiile, activitățile școlare și extrașcolare în care abundă afirmațiile goale, neînsoțite de explicații, nefundamentate pe argumente și fapte luate din viață nu conving. Au putere de convingere și deci și forță educativă numai afirmațiile ilustrate cu elemente furnizate de viață. De pildă, adevărul că în patria noastră au loc realizări nemaiîntîlnite la noi în trecut va fi crezut cu tărie dacă spusele profesorului sînt urmate de vizitarea unor fabrici construite în anii aceștia, în care elevii, stînd de vorbă cu muncitorii mai bătrîni, vor afla despre condițiile de loc favorabile a'e muncii în fabricile vechi, sau vor afla aceasta din fotografii, din filme și alte documente autentice, dacă ei vor vedea cu ochii lor unități industriale care produc pentru în-

tre obiecte altădată importate din străinătate. Conștiința că în statul nostru democrat-popular au loc realizări la care în trecut nici nu îndrăzneau să visăm sporește încrederea copiilor în forța poporului nostru muncitor condus de partid, în viitorul strălucit al patriei, îi îndeamnă la fapte mărețe.

O dovadă a dragostei pentru patrie este desigur grija față de avutul obștesc, respectarea muncii colective. Vrem să ne referim în câteva cuvînte la respectul pentru ceea ce se cheamă lucrul mărunț. Am auzit copii vorbind cu cuvintele cele mai frumoase și sincere despre patria lor. I-am văzut și la față, muncind cu dragoste și interes pe șantierele de construcții. În clasă, însă, unii din ei au săpat... pe bancă (!) cu toată priceperea, ca semn al dragostei, inițialele școlii în care învață. Sintem convinși că acești copii nu au fost ajutați să înțeleagă faptul că dragostea de patrie începe cu grija pentru obiectul cel mai mărunț care a fost creat de popor sau aparține acestuia — pentru bancă, tablă, pentru pomul de lângă drum și ispititoarele flori din parc, pentru inșeși cărțile și caietele proprii. E necesar să se rețină că, pe lângă dezvoltarea respectului și admirației pentru marile realizări ale poporului, nu trebuie neglijată cultivarea acestei griji față de lucrurile mărunte din mediul înconjurător aparținînd colectivității. Numeroase sînt ocaziile ce se ivesc în școală în care profesorul poate demonstra copiilor că și lucrurile mărunte își au importanța lor în ansamblul vieții colective, că ele trebuie respectate ca bunuri ale întregului popor.

Educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist se leagă organic de formarea lor pentru muncă, pentru munca dusă în folosul patriei. Regimul nostru a lovit fără cruțare în exploatare, în cei învățați să trăiască din munca altora. În statul socialist, în care fiecare trebuie să lucreze, munca nu mai este o corvoadă. Ea a devenit mai ușoară, mai plăcută și partidul a ridicat-o la loc de

cinste. Școala trebuie să crească oameni pentru muncă și nu să dea țării domnitori lenesi și îmbuibați, care capitulează în fața primelor greutăți întîlnite în viață. Aceasta înseamnă că în școală chiulul și superficialitatea trebuie să fie combătute cu hotărîre, hărnicia relevantă, încurajată. Mobilizarea părinților în sprijinirea școlii pentru educarea în acest fel a copiilor este, bineînțeles, necesară. Sprijinul organizației de pionieri și U.T.M. în această problemă e indispensabil. Dar nu acest aspect vrem să-l subliniem aici. Dezvoltarea țării noastre pe drumul socialismului reclamă un număr mare de specialiști, de muncitori și tehnicieni în industrie și agricultură. Ca armare, educarea elevilor pentru muncă trebuie înțeleasă nu numai în sensul de a crește oameni harnici, ci și de a cultiva interesul, dragostea pentru activitățile direct productive. Mai ales practica în producție, vizitele și excursiile în fabrici și uzine, pe ogoare, pe șantiere, lecțiile de cunoștințe industriale, de studiu al mașinilor, lecțiile de cunoștințe agricole și lucrările practice în industrie și agricultură dezvoltă elevilor frumusețea muncii în aceste sectoare, îi ajută să se orienteze în alegerea meseriei spre domenii direct productive, să dorească a contribui activ la producerea bunurilor materiale.

Viața însăși a cerut introducerea unor activități și discipline ca acelea arătate mai sus. Viața însăși cere școlii să le acorde cea mai mare atenție, ele contribuind la dezvoltarea dragostei pentru munca în producția industrială.

Lecțiile teoretice și practice, activitățile în afară de clasă și extrașcolare trebuie folosite cu toată stăruința pentru educarea unor adevărați patrioți, a unor cetățeni harnici și cinstiti a căror viață își găsește sensul în munca desfășurată acolo unde interesele patriei o cer. Datoria patriotică a fiecărui educator este de a ține seama de această cerință.

Cadre pentru școlile de 7 ani

Generalizarea treptată în toată țara a învățământului de 7 ani a făcut să crească nevoia de cadre didactice în special pentru clasele V—VII de la școlile de 7 ani din mediul sătesc. În vederea asigurării necesarului de cadre didactice, începând cu acest an școlar au luat ființă un număr de 5 institute pedagogice care pregătesc profesori pentru școlile de 7 ani.

Aceste institute pedagogice, cu durata de școlarizare de 3 ani, vor funcționa la București, Craiova, Iași, Galați și Timișoara. Ele vor fi organizate pe secții, în funcție de profilul actual al planșilor de învățământ pentru școlile de cultură generală. Important de menționat este faptul că în profilul secțiilor sunt cuprinse și disciplinele nou introduse în planșile de învățământ în vederea apropierii școlii de viață, de producție, cum este cazul cunoștințelor teoretice și practice agricole sau industriale. Astfel, ce care vor urma secțiile de matematică, fizică vor studia cunoștințele industriale teoretice și practice, iar la secțiile de chimie, științe naturale se vor studia cunoștințele agricole teoretice și practice. Aceasta va asigura o bună pregătire a cadrelor didactice pentru disciplinele respective. În general, profilul institutelor a fost stabilit astfel încât absolvenții lor să fie pregătiți în specialitatea îndrăgite, din care să se poată constitui catedre complete, în deosebi în cele școlii de 7 ani de la sate care au un număr redus de clase V—VII. Astfel, secția filologie va pregăti profesori pentru predarea limbii și

literaturii romine și a limbii ruse. O altă secție va pregăti profesori pentru istorie, geografie, constituție.

Se știe că la școlile de 7 ani din mediul sătesc, în special la cele care au o singură serie de clase V—VII, datorită numărului redus de ore, la educație fizică, muzică și desen nu se pot constitui catedre de specialitate, din care cauză predarea acestor discipline a fost încredințată adesea unor cadre necalificate sau dată în completare de catedră unor profesori a căror pregătire nu avea uneori nici o legătură cu educația fizică, muzica sau desenul. Prin felul cum sînt organizate, noile institute pedagogice vor contribui în mare măsură și la rezolvarea acestei situații. Deoarece studenții de la fiecare secție sînt obligați să studieze în plus, la alegere, muzică, desenul sau educația fizică, la repartizarea în învățământ ei vor putea asigura și predarea acestor discipline în condiții bune.

La institutele pedagogice de 3 ani vor fi primii, pe bază de concurs, și ai camerilor muncii absolvenți ai școlilor medii și absolvenți ai școlilor pedagogice. Aceștia vor încheia contracte cu statul pe perioade regionale, angajându-se să lucreze cel puțin 6 ani după absolvire ca profesori la școlile de 7 ani din mediul sătesc.

Înființarea institutelor pedagogice de 3 ani constituie o măsură importantă în vederea ridicării nivelului de predare în școlile de 7 ani de la sate și a pregătirii elevilor pentru viață, pentru o activitate productivă.

C. M.

Duminică a avut loc inaugurarea noului local al școlii nr. 76 „Donca Simo” din Capitală. În diseu, în fața școlii înainte de începerea festivității

Informație

În vederea aprovizionării școlilor de cultură generală, profesională și tehnică cu material didactic, Ministerul Învățământului și Culturii a introdus în producție variate sortimente de material didactic, menționate în cataloagele trimise de către Direcția aprovizionării și desfacerii din cadrul ministerului tuturor secțiilor de învățământ și cultură, unde se pot consulta de către unitățile școlare.

De asemenea, Direcția aprovizionării și desfacerii poate livra direct școlilor piese de rezervă din sticlă (clopoțe pentru mașina pneumatică, baloane pentru baroscop, discuri pentru mașina electrostatică, tuburi pentru barometre cu mercur etc.) pe bază de comenzi.

Totodată se pot procura și broșuri cu instrucțiuni pentru aparate, la preț de 4.36 lei bucata.

Concurs pentru ocuparea de posturi în învățământul superior

Universitatea „C. I. Parhon” din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi de personal didactic:

- 1) CATEDRA DE MATEMATICI APLICATE: Conferențiar la disciplina matematici superioare — poziția 4.
- 2) CATEDRA DE ASTRONOMIE: a) Profesor la disciplina: astronomie generală — poziția 4; b) Conferențiar la disciplinele: astrofizică, geodezie și gravitație — poziția 5.
- 3) CATEDRA DE MECANICĂ TEORETICĂ: Conferențiar la disciplinele: fizică teoretică, rezistența materialelor — poziția 2.
- 4) CATEDRA DE FIZICĂ MOLECULARĂ ȘI CALDURĂ: Șef de lucrări la disciplinele: fizică moleculară și căldură — poziția 2.
- 5) CATEDRA DE FIZICĂ EXPERIMENTALĂ: a) Șef de lucrări la disciplinele: fizică și fizică generală — poziția 4; b) Șef de lucrări la disciplina: fizică generală cu elemente de biofizică — poziția 5.
- 6) CATEDRA DE MINERALOGIE: Conferențiar la disciplinele: studii de prospecțiuni și explorări geologice; zăcăminte de minereuri — poziția 6.
- 7) CATEDRA DE PSIHLOGIE: a) Lector la disciplina: psihologie pedagogică — poziția 12; b) Asistent la disciplina: psihologie generală — poziția 20.

Persoanele care vor să participe la concurs vor înainta Universității „C. I. Parhon” — Secretariatul — B-dul 6 Martie nr. 64, în termen de o lună de la data publicării prezentului anunț, o cerere însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră în cazul când candidatul funcționează în învățământ; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar.

Pentru funcția de profesor pot participa la concurs persoanele care posedă titlul științific de doctor în științe sau gradul didactic de profesor de învățământ superior. Pentru funcția de conferențiar, persoanele care posedă titlul de doctor în științe sau de candidat în științe, sau gradul didactic de conferențiar. Pentru funcția de șef de lucrări, lectori sau asistenți titulari în specialitatea corespunzătoare, precum și specialiști care au o vechime de cel puțin 5 ani în producție sau în aparatul de stat și care posedă diploma în specialitatea corespunzătoare.

Pot fi admisi la concurs pentru funcția de profesor sau conferențiar și fără titlurile științifice sau gradele didactice superioare menționate mai sus, specialiști de înaltă valoare, cu vechime în producție sau în aparatul de stat, care posedă studii superioare de specialitate, precum și actualele cadre didactice care au lucrat în domeniul de specialitate al disciplinelor cuprinse în postul pentru care se înalte concursul.

În atenția cititorilor noștri

Aducem la cunoștința cititorilor pe această cale că la 1 octombrie a.c. începe în întreaga țară primirea abonamentelor la „Gazeta învățământului” pe anul 1960.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din unitățile școlare, de către factorii poștali oficiile poștale, agențiile poștale și la chioșcurile de difuzare a presei.

Concursul de material didactic

În vederea îmbunătățirii calității materialului didactic și a îmbogățirii lui, în scopul întăririi bazei didactico-materiale a procesului de învățământ, Ministerul Învățământului și Culturii inițiază anual concursuri de material didactic.

Concursul organizat în anul școlar încheiat a arătat că tot mai mulți învățători și profesori, înțelegând rolul important al materialului didactic în legarea învățământului de viață, în însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi, se preocupă să elaboreze materiale originale cât mai variate, cu un accentuat caracter științific și instructiv-educativ.

Cele aproape 100 de lucrări prezentate la concurs reflectă o tematică bogată și multe încercări de elaborare a unor materiale interesante și folositoare școlilor. Unele dintre aceste lucrări au fost premiate la concurs, fiind date în producție sau recomandate spre a fi executate pe plan local cu mijloace proprii. Pot fi citate printre acestea albumul-atlas geografic pentru clasele I—IV sau mapele cu planșe instructive pentru îndelungă muncă manuală, care au fost apreciate ca utile și propuse spre editare.

Dintre lucrările de fizică pot fi menționate dispozitivul pentru punerea în evidență a oscilațiilor electrice și undelor electromagnetice și aparatul pentru produs electricitate cu ajutorul apei. Și pentru matematică s-au prezentat unele lucrări interesante, cum sînt lucrările privind determinarea volumului unui prizmatoid sau panourile cu locuri geometrice — bazate pe ideea materializării acestora prin mijloace mecanice simple.

Un interesant și variat material a fost prezentat pentru științele naturale: albume botanice, zoologice, paleontologice, planșe, mulaje etc. Dintre numeroasele lucrări pentru geografie au fost apreciate ca interesante — în afară de albumul citat mai sus — un album pentru clasele V—XI, unele fa-

louri și o colecție de jocuri geografice.

Este necesar ca la concursurile ce se organizează în continuare să participe un număr și mai mare de învățători și profesori decît pînă acum. Căutînd să realizeze materiale didactice cit mai bune și mai utile, care să constituie în adevăr inovații în acest domeniu, participanții la concurs trebuie să evite de a reproduce materiale care există deja în școli în diferite variante sau care se confecționează în mod curent în fiecare școală, cum este cazul colecțiilor de litere sau de silabe decupate. Este necesar să se acorde toată grija evitării inexactității sau interpretărilor greșite în hărți, tablouri istorice etc.

În școlile noastre este nevoie în primul rînd de material didactic pentru disciplinele care transmit elevilor cunoștințe și deprinderi practice (fizică, chimie, matematică, științe naturale, geografie, desen), cit și pentru disciplinele nou introduse în planurile de învățământ și pentru lucrările practice. Acest material didactic trebuie să ajute pe elevi să aplice în mod creator, în cadrul lucrărilor practice sau în producție, cunoștințele căpătate în orele de curs. Iată de ce toți cei care vor participa la concursul de material didactic ce se organizează în acest an sînt chemați să prezinte lucrări care să sprijine în primul rînd predarea disciplinelor amintite mai sus. Sînt necesare lucrări care pot fi folosite la mai multe ore de curs în cadrul aceleiași discipline sau la discipline diferite, cum este cazul truselor sau complexelor de aparate pentru lucrări frontale la chimie, biologie, mecanică, electricitate etc. Este indicat să se prezinte la concurs materiale care, popularizate prin presa de specialitate, să poată fi executate pe plan local în timpul practicii în producție, în cadrul lucrărilor de atelier sau în cercurile de elevi.

Alcătuint lucrări originale, executate cu exigență, care să corespundă scopului instructiv-educativ al muncii în școală, învățătorii și profesorii vor aduce o contribuție de seamă la

lărgirea bazei didactico-materiale a învățământului, la legarea lui tot mai strîns de viață.

C. BURA și
L. OLCESCU

Pentru a veni în ajutorul celor ce doresc să ia parte la concursul pentru îmbogățirea și perfecționarea materialului didactic — la care pot participa, individual sau în colectiv, toți învățătorii și profesorii, muncitorii, tehnicienii, inginerii și salariații întreprinderilor aparținînd M.I.C. sau altor ministere, artiștii plastici etc. — publicăm mai jos tematica acestuia, precum și unele prevederi din regulamentul concursului¹⁾.

Tematica concursului prevede:

A) Aparatură de laborator (model și documentație tehnică) — premii de la 500 la 5.000 lei:
1) trusa pentru lucrări practice de laborator la mecanică pentru clasele a VI-a și a VIII-a; 2) trusă pentru lucrări practice de laborator la electricitate pentru clasele a VII-a și a IX-a; 3) aparat simplu pentru studiul legilor mișcării rectilinii uniforme și mișcării rectilinii uniform variate; 4) trusă pentru experiențe demonstrative la capitolul „Optică fizică”; 5) trusa pentru lucrări practice la cunoștințele agricole și botanice în clasele V—VIII.

B) Hărți (machele scara 1:1 și nomenclator) și albume (machele scara 1:1, tematică și minimum 10 planșe în formă definitivă) — premii de la 500 la 4.000 lei:

1) Africa fizică și politică (în medalion harta: Africa economică); 2) planiglobul economic; 3) harta istorică a patriei noastre de la 1848 la 1914; 4) album istoric R.P.R. pentru clasele a IV-a și a VII-a; 5) album istoric pentru istoria modernă și contemporană universală.

C) Dijafile (scenariul) și diapozitive (tematică) — premii de la 500 la 2.000 lei:

Scenarii de diafilme: 1) Lupta P.C.R. împotriva războiului antisovietic și pentru întoarcerea armelor împotriva hitleriştilor; 2) Răscoala de la 1821; 3) Fabricarea hirtiei; 4) Stuful și produsele obținute din stuf; 5) Fabricarea zahărului; 6) Fabricarea uleiului și a săpunului; 7) Borzești, marele combinat chimic al patriei noastre; 8) Derivatele petrolului; 9) Din experiența unei școli pentru organizarea practicii în producție în întreprinderi; 10) Principalele mașini unelte cu care lucrăm în atelierele școlii (mașini de găurit, polizor, strung); 11) Cum aplicăm matematica și fizica în lucrările de lăcătușărie; 12) Din experiența unei școli pentru organizarea practicii în producție în agricultură; 13) Unelte și mașini agricole folosite în agricultură; 14) Litoralul Mării Negre.

Scenarii de diapozitive: 1) Muzeul Militar Central; 2) V. I. Lenin — viața și opera (seriile I și II); 3. Legumicultura și valorificarea legumelor; 4) Păsările de curte.

Lucrările pentru concurs se vor trimite la Ministerul Învățământului și Culturii, serviciul practică în producție și material didactic (strada Alex. Popov nr. 30, raionul Gh. Gheorghiu Dej — București), cu mențiunea „Pentru concursul de material didactic”. Numele autorului va fi pus într-un plic sigilat, iar pentru evitarea confuziilor, atît pe plicul sigilat cit și pe lucrarea trimisă se va menționa același motto.

Concursul se încheie la 31 decembrie 1959.

¹⁾ Regulamentul concursului este publicat în Buletinul Ministerului Învățământului și Culturii din ianuarie 1957.

Pregătirea profesorului pentru

LECȚIILE DE CUNOȘTINȚE INDUSTRIALE

Predarea cu succes a cunoștințelor elementare de producție industrială introduse cu începere din acest an școlar în planurile de învățământ pentru clasele a VI-a și a VII-a de la școlile din orașe și centre industriale depinde în mare măsură de nivelul profesional, pedagogic și politico-ideologic al profesorilor, de modul cum aceștia se pregătesc pentru predarea fiecărei lecții.

Pentru a-și desfășura cât mai bine munca, profesorul care predă cunoștințele elementare de producție industrială are datoria să studieze minuțios programa disciplinei sale, pentru a ști ce volum de cunoștințe urmează să-și însușească elevii în decursul anului școlar, ca și ordinea de însușire a acestora. Nu trebuie să înțelegem însă că dacă am studiat programa la începutul anului școlar și am întocmit planul calendaristic, sistem îndreptățit să considerăm că știm ce avem de făcut și că nu mai este necesar să studiem pe parcurs prevederile programei. De fapt, prin studierea programei la început de an nu se poate stabili decât volumul de cunoștințe pe care trebuie să-și însușească elevii în decursul anului, numărul lecțiilor de predat, ce material didactic este necesar în predarea lecțiilor — dar nu și volumul de cunoștințe care trebuie predate în cadrul fiecărei lecții. De aceea este necesar să reluăm studiul programei ori de câte ori începem predarea unei teme noi. Analizând fiecare temă în parte vom putea stabili problemele mai importante care trebuie subliniate în cadrul acestei teme, care din noțiunile ce compun tema respectivă sunt cunoscute întru-citva de elevi și care nu le sînt de loc cunoscute și necesită a studiu deosebit etc.

Este bine ca pregătirea profesorului pentru fiecare lecție în parte să nu se desfășoare izolat, de la o lecție la alta, ci în cadrul pregătirii unui sistem de lecții. Aceasta este necesar pentru că programa de cunoștințe elementare de producție industrială prevede pentru fiecare temă un anumit număr de lecții, în funcție de locul pe care îl ocupă tema în cadrul disciplinei respective și de volumul de cunoștințe ce trebuie predate. Ținând seama de acest fapt, profesorii trebuie să sistematizeze fiecare temă pe lecții și să stabilească datele cînd se vor preda acestea. Repartizarea judicioasă a materiei de învățămînt din cadrul unei teme îi permite pro-

fesorul să precizeze scopul didactic principal al fiecărei lecții, ce tipuri de lecții și ce metode va folosi etc.

De exemplu, tema „Fonte și oțeluri” (6 ore), din programa de cunoștințe elementare de producție industrială pentru clasa a VI-a, se poate încadra în următorul sistem de lecții: prima lecție — Materii prime necesare fabricării fontei; a doua lecție — Construcția furnalului și funcționarea lui; a treia lecție — Clasificarea fontelor. Proprietățile fizice și mecanice ale fontelor; a patra lecție — Elaborarea oțelului în cuploare electrice și Martin; a cincea lecție — Clasificarea oțelurilor; a șasea lecție — Proprietățile fizice și mecanice ale oțelurilor. Dezvoltarea producției de fontă și oțel în R.P.R.

Abia după ce am făcut o astfel de repartizare a lecțiilor în cadrul unei teme vom trece la pregătirea fiecărei lecții în parte. Vom începe această pregătire, cum este și firesc, cu fixarea scopului didactic urmărit. De claritatea scopului depind structura lecției, sistematizarea cunoștințelor ce urmează a fi predate, precum și orientarea educativă a lecției.

În funcție de scopul didactic principal urmărit, stabilim etapele lecției. Să luăm un exemplu. În lecția a doua din tema „Fonte și oțeluri”, intitulată „Construcția furnalului și funcționarea lui”, trebuie să le explicăm elevilor modul cum este construit furnalul în care se fabrică fonta și cum funcționează acesta. Nu vom începe însă lecția direct cu explicarea noilor cunoștințe privind construcția furnalului și funcționarea lui, ci vom verifica întâi în ce măsură și-au însușit elevii cunoștințele predate în lecția anterioară: „Materii prime necesare fabricării fontei”. După ce am verificat cunoștințele legate de materiile prime necesare la fabricarea fontei (minereu de fier, combustibil, fondanți), vom trece la explicarea lecției noi, în cadrul căreia elevii vor afla cum se elaborează fonta. Vom folosi ca material didactic o planșă cu un furnal secționat longitudinal, pentru ca elevii să vadă cum sînt repartizate materialele și zonele de temperatură pe înălțime.

Este bine să ne fixăm de la început timpul necesar fiecărei etape, pentru a evita pericolul de a acorda un timp prea mare unei etape în dauna alteia. Vom rezerva cea mai mare parte a lecției — circa 35 de minute — etapei care este

cea mai importantă, și anume etapei a doua, în care are loc propriu-zis transmiterea noilor cunoștințe. Treccm apoi la alcătuirea planului.

Ce trebuie să cuprindă planul lecției? În legătură cu această problemă nu se pot da indicații șablon, care să fie valabile în toate cazurile, datorită aspectelor diferite sub care se prezintă materia ce urmează să fie predată la fiecare lecție în parte. În orice caz, însă, planul unei lecții de comunicare de noi cunoștințe trebuie să cuprindă data cînd se ține lecția, titlul și scopul, metodele de predare, materialul didactic. În continuare, planul cuprinde structura propriu-zisă a lecției, în funcție de tipul acesteia — și anume: verificarea cunoștințelor, anunțarea lecției noi, conținutul cunoștințelor noi, metodele de predare a acestora și fixarea lor.

Practica a dovedit că cu cît un profesor are o experiență didactică mai redusă, cu atît planul lecției trebuie să fie mai amănunțit. Avînd în vedere faptul că inginerii și tehnicienii care predau cunoștințele de producție industrială nu au experiență în învățămînt, este necesar ca ei să-și întocmească planuri amănunțite, mai ales sub aspect metodic (de exemplu, ce întrebări vor pune elevilor pentru a-i conduce la concluziile la care vor să ajungă, cînd și cum vor folosi materialul didactic etc.). Pe măsură ce dobîndesc experiență în munca didactică, planurile vor deveni mai concise.

Cele spuse mai sus se adresează tocmai acestor profesori, care nu au experiență în învățămînt și pregătire pedagogică. În unele școli, însă, cunoștințele industriale sînt predate de profesorii de fizică și chimie. Aceștia cunosc bine metodică predării, dar trebuie să-și completeze cunoștințele în ceea ce privește specialitatea. Ei trebuie să consulte în acest scop o serie de materiale, cum sînt, de exemplu, manualele „Organizarea producției industriale” și „Tehnologia metalelor”, documentele de partid și de stat privitoare la dezvoltarea industriei noastre, volumul „Dezvoltarea producției socialiste în R.P.R.”.

Pregătirea sistematică a profesorilor de cunoștințe industriale pentru lecțiile va permite să expună materia clar, la un nivel științific și ideologic corespunzător, să aleagă metodele și procedeele cele mai potrivite.

TEODOR GH. MUCICA

Familiarizarea noilor ucenici cu meseria

Primind în anul I numeroși ucenici noi, colectivul didactic al școlii noastre caută cele mai potrivite căi pentru a-i familiariza cu meseria pe care urmează să și-o însușească. Aceasta are o mare însemnătate atît pentru buna desfășurare ulterioară a învățămîntului practic, cît și pentru stimularea interesului și dragostei ucenicilor față de meserie.

În primele zile de școală, pentru a le da ucenicilor o imagine de ansamblu asupra meseriei lor, și a mașinilor cu care vor lucra, le-am prezentat colecții de mostre din toate tipurile de țesături, fotografii mărite ale diferitelor tipuri de utilaje textile, planșe reprezentînd procese tehnologice de fabricație, piese executate de ucenicii seriilor anterioare etc.

Am organizat apoi cu ei o vizită în atelierul-școală de țesătorie. În timpul acestei vizite mașinile nu au funcționat, dar de fiecare dată cînd maestrul-instructor s-a oprit în fața unei mașini, aceasta a fost pusă pentru cîteva minute în stare de funcționare. Faptul că mașinile nu au funcționat a asigurat în atelier liniștea necesară unei explicații în bune condițiuni, iar scurta demonstrație a țelului cum lucrează fiecare mașină a menținut trează atenția, deci și interesul ucenicilor.

Am trecut apoi mai departe, la organizarea unei vizite în întreprindere, dînd ucenicilor posibilitatea să cunoască de la început secțiile fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej”, unde vor lucra mai tîrziu. Vizitînd întreprinderea le-am atras atenția asupra graficelor de producție și graficelor privind întrecerea socialistă, asupra panourilor ce cuprind chipurile fruntașilor în producție și realizările acestora. Am trecut pe la cabinetele tehnice, pentru a-i ajuta pe ucenici să cunoască în linii generale importanța inovațiilor și raționalizărilor din producție. În secții le-am arătat cum se desfășoară în practică procesele tehnologice și cum funcționează mașinile care le-au fost descrise în atelierul-școală. În încheierea vizitei le-am arătat amănunțit produsele finite ale întreprinderii.

Va contribui mult la familiarizarea noilor ucenici cu meseria cabinetul tehnic pe care-l amenajăm acum pe lângă atelierul de țesătorie din școală. Cu sprijinul pe care îl primim din partea întreprinderilor vom putea completa noul cabinet cu mașinile cele mai moderne, astfel încît ucenicii să fie deprinși cu cele mai raionale și avansate metode de muncă. Tot aci vor avea loc proiecții de diafilme, cu ajutorul cărora ucenicii vor putea studia amănunțit kinograma principalelor metode de muncă folosite în specialitatea lor. De asemenea, războiul-școală, care se montează acum în cabinet, îi va ajuta pe ucenici să execute în condiții optime fazele de lucru care formează operația țesutului. Exercițiile aplicate la diferitele faze componente ale țesutului vor fi urmărite și analizate de întreaga grupă de ucenici. În acest fel, cabinetul tehnic va ajuta într-o mare măsură la deprinderea ucenicilor cu analiza rezultatelor muncii pe care o depun și a modului cum și-au însușit deprinderile înaintate de muncă.

O sarcină importantă care stă în fața noastră și a cărei îndeplinire depinde de colaborarea strînsă între profesorii de specialitate și maștrii-instructori o constituie cunoașterea fiecărui ucenic în parte pentru a porni, pe această bază, la închegarea colectivului clasei. În cunoașterea ucenicilor ne vor fi de mare folos noile caiete de practică, introduse chiar din primele zile ale activității ucenicilor. Deocamdată ei își înseamnă aici ce i-a impresionat mai mult, ce lucrări îi atrag. Mai tîrziu vor nota și observațiile lor cu privire la anumite detalii tehnice, la procedeele de lucru folosite etc. Cunoșcînd toate aceste note, vom putea acționa de la început în mod eficient în direcția formării profesionale a ucenicilor și a educării lor ca muncitori înaintași.

Ing. GABRIEL BILIG
profesor la Școala profesională „Gh. Gheorghiu-Dej” București

NE PREOCUPA

legarea învățămîntului de producție

Una din problemele cele mai importante care preocupă acum, la începutul noului an școlar, colectivul pedagogic al școlii medii „Mihail Eminescu” din Capitală o constituie legarea învățămîntului de producție. Aceasta cu atît mai mult cu cît școala noastră — potriciu sarcinii date de secția de învățămînt a raionului N. Bălcescu — va deveni un centru de aplicare și popularizare a experienței avansate în acest domeniu, iar atelierele noastre vor fi folosite și de alte școli.

Problemele legate de realizarea acestor sarcini au fost dezbătute pe larg mai întîi de comisia de politehnizare, apoi de toate cadrele didactice, insistîndu-se îndeosebi asupra studierii programelor, utilizării atelierelor în funcție de prevederile acestora, repartizării elevilor pe grupe. Experiența acumulată de școală în anii trecuți în ceea ce privește coordonarea predării unor lecții de fizică, chimie, matematică, desen etc. cu activitatea de atelier, precum și în ceea ce privește metodică predării de către maștri-instructori a noțiunilor teoretice necesare însușirii deprinderilor practice, ne este de un mare folos acum.

Încă din anii trecuți în școala noastră a funcționat un atelier de țesătorie, în care s-au efectuat lucrări de prelucrare a lînii. Acest atelier va fi completat cu noi unele și utilaje. Pe lângă aceasta, în școală va lua ființă un atelier de lăcătușărie pentru practica elevilor din clasele V-IX, un atelier auto pentru elevii claselor a X-a și un cabinet de electrotehnică pentru elevii claselor a XI-a. Inzestrarea acestor ateliere nu se va realiza cu sprijinul Ministerului Încălzimîntului și Căldurii, al secției de învățămînt raionale și în special în cadrul unor întreprinderi și unități industriale care ne livrează utilaje și scule. Apa, de pildă, Trustul de construcții și montaj energetic ne ajută să înzestram atelierul de lăcătușărie cu bormăni de lucru, motoare electrice, forje, polizoare electrice, bormăști electrice de mină și altele, și ne livrează de asemenea o autocamionetă „Praga”. Școala primește utilaje și de la uzinele „Republica”, precum și de la alte uzine.

Trebuie să menționăm sprijinul deosebit pe care ni-l acordă comitetul de părinți din școală. Numeroși muncitori, tehnicieni și ingineri — părinți ai elevilor noștri, care au înțeles pe deplin importanța legării învățămîntului de producție — au contribuit la organizarea și înzestrarea atelierelor.

Elevii claselor V-VII urmează să capete cunoștințe elementare de producție industrială lucrînd în atelierele școlare sau chiar în unele întreprinderi din raion, după specificul temei predate. Practica elevilor în școală se va desfășura sub conducerea unor specialiști.

Elevii claselor a VIII-a vor efectua aplicațiile practice în atelierele de lăcătușărie ale școlii, iar elevii claselor a IX-a vor lucra în continuare la întreprinderea „Steaua Roșie”, unde în cursul anului școlar trecut au obținut rezultate deosebite de frumusețe. Elevii din clasele a X-a vor studia automobilul în atelierul auto din școală. Atelierul dispune de două

autocamioane, care vor fi folosite pentru cunoașterea de către elevi în mod sistematic a mecanismelor și sistemelor motorului. Pe autocamioneta „Praga” elevii vor studia modul de funcționare a mașinii și conducerea ei. Va fi acordată o atenție specială manevrării, reviziei, reparației și conducerii de către elevi a automobilului. Pentru elevii claselor a XI-a, care vor studia aparate și mașini electrice cu aplicații practice, amenajăm un cabinet de electrotehnică. Spre a se asigura condiții cît mai bune de desfășurare a lucrărilor practice cu acești elevi am luat măsuri ca unele lucrări mai dificile să fie efectuate în întreprinderile din raion sau la școala profesională de pe lângă fabrica „Electromagnetica”. În vederea completării cunoștințelor tehnice ale elevilor ne-am propus să înființăm și un cerc de radiofonie.

Desigur că legarea învățămîntului de viață, de producție se va realiza și pe alte căi. Se va acorda mai multă atenție lucrărilor practice de laborator la fizică, chimie, biologie. Profesorii de matematică, de fizică, de chimie vor rezolva mai multe probleme cu date privind producția industrială și agricolă. Se vor organiza numeroase vizite în întreprinderi.

Realizarea unui învățămînt legat de viață, de producție, este condiționată și de modul în care profesorii și maștrii-instructori ai școlii își îndeplinesc sarcinile în acest domeniu. Comitetul de instituție și comisia de politehnizare din școală și-au propus ca o sarcină din cele mai importante să-i mobilizeze pentru a obține noi succese în această activitate.

Comitetul de instituție, pe lângă ajutorul acordat școlii în organizarea atelierelor, în înzestrarea lor cu utilaj, în organizarea lucrărilor de atelier, și-a propus să se ocupe în mod special de studierea și valorificarea experienței înaintate în domeniul legării învățămîntului de producție. În școala noastră a fost acumulată în anul școlar trecut o experiență bogată în ceea ce privește practica de vară în producție a elevilor. Multe din aceste învățămînturi vor fi folosite în cursul anului școlar în organizarea și desfășurarea practicii elevilor. Experiența pe care o vom cîpăta în acest an școlar va fi studiată în cadrul comisiilor metodice de matematică, fizică, chimie, precum și în cadrul comisiei de politehnizare din școală și al consfătuirilor de muncă pe care le vom organiza, pentru ca apoi să fie extinsă și în alte școli.

Toată activitatea pe care o desfășurăm pe linia legării învățămîntului de practică, de producție, este menită să-i pregătească pe elevii noștri pentru viață, să contribuie la dezvoltarea dragostei lor pentru patrie, pentru realizările regimului democrat-popular.

V. GEORGESCU

președintele Comitetului de instituție

prof. M. SCHEIN

responsabilul comisiei de politehnizare de la Școala medie „M. Eminescu” din Capitală

Primele săptămîni la clasa I-a

Calitatea primelor lecții din anul școlar exercită o influență puternică, în multe cazuri hotărîtoare, asupra desfășurării muncii în tot restul anului. Acest fapt este îndeosebi valabil pentru învățătorii care predau la clasa I-a a școlilor elementare. În nici o altă clasă educatorul nu se află în fața unui material uman atât de variat ca aici. Copiii veniți din grădinițe au, într-o măsură oarecare, obișnuința vieții în comun; ceilalți, care au stat pînă acum acasă, se simt stîngherii în mediul nou al școlii și nu-și pot valorifica, din cauza aceasta, nici puținele deprinderi și cunoștințe pe care le au. Unii nu știu nici măcar să țină creionul în mînă; alții cunosc de acasă literele sau știu să scrie și să citească.

În primele săptămîni trebuie puse temelile cunoștințelor și comportării viitoare ale fiecărui copil în parte. Învățătorul trebuie să identifice sfera și conținutul cunoștințelor acumulate de copii și să pornească la așezarea bazelor necesare predării cu succes a cititului și scrisului. Acestui scop îi servește perioada de pregătire prevăzută în programa clasei I.

După cum se știe, această perioadă cuprinde trei sarcini concomitente: pregătirea predării cititului, însușirea cunoștințelor elementare necesare pentru învățarea scrisului și asimilarea regulilor elementare ale purtării în școală. Mă voi referi la unele aspecte ale primelor două sarcini — și anume la acele aspecte care ridică mai multe probleme.

Cu privire la perioada de pregătire a cititului, programa școlară prevede, înainte de toate, învățarea în mod practic a noțiunilor de propoziție cuvînt, silabă, sunet și literă. Alfabedatul, ținînd seamă de acest lucru, cuprinde în primele 10 pagini o serie de ilustrații potrivite pentru alcătuirea de propoziții, pentru descompunerea acestora în cuvinte și a cuvintelor în silabe, iar după o pagină destinată repetării acestor noțiuni, trece la sunete și litere. În legătură cu aceasta se ivește în fața învățătorului prima problemă: ce anume și cît trebuie să învețe copiii despre aceste noțiuni? Unii dintre ei se întreabă chiar dacă aceste cunoștințe de ordin gramatical sînt necesare pentru pregătirea predării cititului, cu atît mai mult, cu cît gramatica se predă ca obiect de învățămînt după perioada abecedarului. Și, înainte de toate: ce anume trebuie să știe copiii despre aceste noțiuni acum, la începutul anului, și ce trebuie să învețe mai tîrziu, la lecțiile de gramatică?

Sub această formă, problema însăși este pusă greșit. Nu este

vorba aici de o repartizare proporțională a materiei de învățămînt la gramatică. Indicația programei că elevii vor fi familiarizați cu propoziția nu înseamnă că trebuie să le dăm o definiție a acesteia, ci să-i facem s-o recunoască. Să și dea seama, de exemp'u, că o povestire poate fi descompusă în mai multe părți și că aceste părți se numesc propoziții. La fel trebuie pusă problema și în ceea ce privește descompunerea propoziției în cuvinte și silabe, sau a silabelor în sunete: nu trebuie să cerem copiilor să definească aceste noțiuni, ci să le stăpînească în mod practic, pentru a-și forma deprinderea de a face analiza și sinteza vorbirii.

Și acum ceva despre cea mai frecventă greșală în domeniul întuirii sunetelor. Programa prevede întuirea acestora pe baza unor sunete ușor de pronunțat și de perceput. Învățătorii lipsiți de experiență nu dau însă suficientă atenție deprinderii copiilor de a rosti sunetele corect, nealterat, și sînt inclinați să înceapă fără nici o pregătire prealabilă predarea literelor. Se ocupă, firește, și de sunetul respectiv, dar numai în treacăt, ca un fel de introducere a lecției. În felul acesta însă rămîne neîndeplinită tocmai sarcina esențială a perioadei de pregătire: formarea auzului fonetic al copilului, formarea deprinderii de a simți, de a recunoaște în vorbire elementele ei cele mai mici: sunetele. Iată

de ce fiecare învățător are datoria să acorde cea mai mare grijă deprinderii copiilor de a deosebi și rosti corect sunetele.

Exercițiile de analiză și sinteză sînt deopotrivă de importante atît pentru pregătirea predării cititului cît și pentru pregătirea predării scrisului — care sînt, de altfel, greu de despărțit. Toți va trebui să ne ocupăm în mod special de unele aspecte legate de pregătirea învățării scrisului.

Învățătorii care predau la clasa I-a surid adeseori văzînd eforturile disperate depuse de micii lor elevi pentru trasarea liniilor celor mai simple. Unii copii încep să transpire, se plîng de dureri în spate, în braț, în degete și abia reușesc să scrie o jumătate de rînd. Acest lucru se datorește faptului că nu sînt deprinși cu mișcările musculare necesare acțiunii de scriere nu sînt încă coordonate. Firește, și acest lucru necesită o anumită pregătire. Tocmai din acest motiv procedează just învățătorii care nu pretind de la început elevilor să aștearnă pe hîrtie elementele scrisului, ci le dau, la primele lecții, doar sarcina de a desena cîte ceva după plac. Desenînd

diferite obiecte, animale etc. copiii își însușesc o anumită deprindere în mișcarea hîrtiei și creionului, în păstrarea poziției corespunderii a degetelor, a trupului. Această deprindere face cu puțință ca, după cîtva timp, ei să-și poată concentra atenția și asupra scrisului propriu-zis.

Să nu uităm să informăm copiii despre rostul liniaturii din caiet. Vom evita o mulțime de dificultăți și eșecuri dacă încă în perioada de pregătire îi vom deprinde cu respectarea liniaturii caietelor, cu rolul fiecărei linii. Căci în multe cazuri copilul nu respectă liniatura din simplul motiv că nu i s-a atras atenția asupra acestui amănunt important.

Sarcini mari stau în fața învățătorilor în primele săptămîni de școală. Cu atît mai mari și mai importante, cu cît perioada de pregătire nu privește numai o anumită parte din materialul de predat în cadrul clasei I-a, ci are o mare importanță pentru întreg procesul de însușire a cititului și scrisului și chiar pentru munca anilor următori.

ILONA LASZLOFFY
MARTON

De vorbă cu

PROFESORII CARE PREDAU LA SERAL

In clasele a VIII-a ale școlilor serale a intrat un nou contingent de tineri muncitori, cărora partidul și guvernul le-au deschis largi și bogate perspective de însușire a științei și culturii. Profesorii lor, însușești de dragoste și devotament pentru cauza instruirii tineretului muncitor, vor să-i pregătească bine, să-i ajute ca paralel cu munca în producție să-și însușească temeinic cunoștințele preluate în școală.

Iată ce ne-au declarat cîteva cadre didactice din școlile serale despre felul cum își popun să lucreze cu elevii lor.

Cît mai bune condiții de învățatură...

Una din problemele care stau în centrul preocupărilor mele în această perioadă este ca, împreună cu întregul colectiv didactic al școlii și cu ajutorul întreprinderilor în care lucrează elevii noștri, să le asigurăm acestora condiții de învățatură cît mai bune. Cu sprijinul întreprinderii pe lingă care funcționează școala noastră și cu sprijinul chiar al multora dintre elevii muncitori a fost reparat întregul mobilier al școlii și a fost pus la punct materialul didactic. În prezent ne preocupăm de lărgirea laboratorului de chimie și în cel mai scurt timp vom realiza și acest lucru: laboratorul va fi înzestrat cu aparatura necesară și va dispune de încă o cameră, obținută printr-o mai judicioasă folosire a încăperilor școlii.

Multă grijă am acordat repartizării pe clase a elevilor înscriși în clasa a VIII-a, căutînd să-i grupăm, pe cît este posibil, pe

întreprinderi, deoarece am considerat că acest fapt le va înlesni într-ajutorarea în pregătirea lecțiilor. În același timp, responsabilii pe întreprinderi vor putea să urmărească mai ușor frecvența și activitatea în școală a elevilor din unitățile lor.

Ținînd seama de faptul că elevii claselor a VIII-a au nevoie de mai mult sprijin pentru a se obișnui cu dubla lor activitate — în producție și la școală — am repartizat ca diriginți la aceste clase pe cei mai buni profesori și în primul rînd pe aceia care au făcut parte din comisia pentru probele de verificare a cunoștințelor. Acești profesori au avut posibilitatea să-și cunoască pe elevii clasei a VIII-a atît sub aspectul bagajului lor de cunoștințe, cît și sub aspectul activității lor în producție, iar acum știu cum să se apropie de fiecare.

Cadrele didactice care predau la clasele a VIII-a au fost îndrumate să le arate elevilor cum să ia notițe și cum să studieze individual la fiecare obiect în parte. Vom organiza o serie de consfătuiri între elevii fruntași din clasele mai mari și elevii claselor a VIII-a, în care elevii claselor mai mari le vor împărtăși celor ce au pășit acum în școala medie aspecte din experiența lor în împlinirea muncii din producție cu munca din școală.

Pentru a ridica nivelul activității instructiv-educative am prevăzut discutarea în consiliul pedagogic a unor teme privind fixarea cunoștințelor în clasă, volumul și conținutul temelor date pentru acasă, legarea predării de specificul muncii pe care o desfășoară elevii în producție etc. În scopul întăririi legăturii între școală și întreprinderile unde lucrează elevii vom organiza consfătuiri ale cadrelor didactice cu tehnicienii și inginerii din aceste întreprinderi, pentru a discuta împreună problemele ce ne interesează. Cu acest prilej tehnicienii și inginerii vor da profesorilor de specialitate și unele consultații. De pildă, nu peste mult timp se va da o consultație cu tema „Mișcarea mecanică. Construcția, funcționarea și rolul cutiei de viteze la unele mașini unelte”.

Problemele pe care le ridică buna pregătire a elevilor școlii serale sînt numeroase, dar co-

lecțiul nostru este hotărît să muncească cu eforturi înzecite pentru a contribui la formarea cadrelor de intelectuali ieșiți din rîndul clasei muncitoare pe care îi așteaptă construcția socialismului.

NICOLAE STANESCU
directorul Școlii medii serale
de pe lingă Filatura Romîna
de Bumbac din Capitală

Toată atenția legăturii cu producția

Urmărind să-i înarmez pe elevii mei cu cunoștințe temeinice de fizică, țin seama de faptul că acest scop poate fi atins numai printr-o legătură strînsă între problemele teoretice preluate în cadrul lecției și problemele producției industriale și agricole, problemele tehnicii moderne. De aceea caut să folosesc cît mai mult în explicația chestiunilor teoretice studiate în cadrul lecțiilor, cunoștințele dobîndite de elevi în munca lor din producție.

Un accent deosebit voi pune în acest an școlar pe formarea la elevi a deprinderilor de a rezolva probleme cu conținut concret strîns legat de realizările din fabricile și uzinele din orașul și regiunea noastră. Pe elevii din clasele mai mari am să-i stimulez să alcătuiască ei înșiși probleme legate nemijlocit de locul lor de producție. De exemplu, probleme legate de măsurarea rezistențelor electrice, probleme referitoare la forța electromotoare, la transformarea curentului alternativ etc.

Cu sprijinul comisiei metodice din școală și al întreprinderilor în care lucrează elevii, am căutat să pregătesc tot materialul didactic necesar predării precum și aparatura necesară efectuării lucrărilor de laborator prevăzute în programă. Cu ajutorul elevilor-muncitori a fost confecționat un aparat pentru producerea undelor electromagnetice, un aparat pentru demonstrarea autoinducției, aparate pentru producerea inducției electromagnetice etc.

Ținînd o strînsă legătură cu întreprinderile în care lucrează elevii mei, cunoscîndu-i pe aceștia la locul lor de producție, am să urmăresc ca, odată cu transmiterea cunoștințelor de fizică la nivelul științific accesibil, să contribui într-o măsură cît mai mare și la ridicarea nivelului lor de calificare profesională.

POMPILIU TEAHA
profesor fruntaș, Secția serală
a Școlii medii nr. 1
din Timișoara

Pentru un nivel ridicat de cultură generală

Predau elevilor din școala serală lecții de limba și literatura romînă — lecții care au un rol important în dezvoltarea orizontului lor de cultură generală. Înțelegînd însemnătatea pe care o are în această privință specialitatea mea, caut să-i ajut pe elevi să înțeleagă cît mai adînc cunoștințele de teorie a literaturii și istoria literaturii noastre clasice și contemporane. Pentru a face ca acest studiu să-i intereseze și să-i atragă pe elevi, voi organiza regulat cu ei discuții asupra textelor citite, îi voi duce să vadă spectacole ce prezintă, de exemplu, unele opere dramatice care intră în programa de învățămînt. îi voi antrena să participe în măsura timpului de care dispun, la activitatea unor cercuri literare etc. În acest fel cred că îi voi ajuta pe elevi să înțeleagă și să adîncească mai ușor conținutul de idei al unei opere literare și valoarea ei artistică.

Ținînd seama de faptul că prin noul program de învățămînt elevii școlii medii serale dispun acum de mai mult timp liber, voi avea posibilitatea să vizitez cu ei în mai mare măsură decît în anii trecuți și muzee, expoziții etc. Altfel în cadrul unor lecții cît și prin consfătuiri cu elevii în afara lecțiilor, am să caut să-i inițiez asupra sesizării sensului profund al unor opere de artă, să-i ajut să înțeleagă în ce consistă realismul socialist în arta noastră plastică, în muzică, în teatru etc.

Întregă această activitate de lărgire a orizontului cultural al elevilor mei o voi axa pe educarea lor în spiritul patriotismului socialist, în spiritul dragostei neîmurmurate pentru popor și pentru Partidul Muncitoresc Român.

Voi urmări de asemenea reîmprospătarea continuă a cunoștințelor de gramatică ale elevilor. Periodic am să-mi rezerv timp pentru analiza sintactică și morfologică a unor lucrări de control curent sau a unor fragmente din operele citite cu elevii în clasă.

De pe acum munca noastră — a mea și a elevilor — a început să se desfășoare din plin. Sînt îndreptățit să afirm că datorită pasiunii pentru învățatură a tinerilor muncitori, ea va da roade tot mai bune.

Paraschiva JUVERDEANU
profesoară la Secția serală
a Școlii medii nr. 6
din Capitală

Profesoara de geografie Maria Oprea de la secția serală a Școlii medii „Aurel Vlaicu” din Capitală verifică pregătirea tînrului Tudor Jirlea, cazangiu la Atelierele „Grivița Rosie”, elev în clasa a VIII-a „E”.

Programa de Istoria R. P. R.

pentru clasa a XI-a (2 ore săptăminal — 66 de ore anual) — PROIECT

INTRODUCERE — 1 oră

a. Obiectul istoriei României; materialismul istoric — concepția științifică asupra dezvoltării societății omenești; rolul determinant al maselor în dezvoltarea societății omenești pe teritoriul Republicii Populare Române.

b. Izvoarele istoriei României; periodizarea istoriei României.

c. Construirea societății socialiste — sarcina istorică a întregului nostru popor muncitor; rolul conducător al Partidului Muncitoresc Român. Victoria inevitabilă a socialismului și comunismului în lumea întreagă.

d. Importanța studierii istoriei patriei.

EPOCA VECHIE (până la sfârșitul sec. III e.n.) — 4 ore

I. ORINDUIREA COMUNEI PRIMITIVE PE TERITORIUL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE (până în sec. I e.n.) — 2 ore

1. Patria noastră în epoca pietrei — 1 oră

a. Trăsăturile generale ale orinduirii comunei primitive pe teritoriul țării noastre.

b. Vechimea și continuitatea vieții omenești pe teritoriul Republicii Populare Române; periodizarea orinduirii comunei primitive pe teritoriul patriei noastre.

c. Apariția și consolidarea societății primitive (paleoliticul și mesoliticul — până la 4000 î.e.n.); datele arheologice; nomadismul; dezvoltarea graiului articulat; unelte și arme; folosirea focului; hrana, îmbrăcămintea și locuințele; începutul organizării gentilice (ginta patriarhală).

d. Dezvoltarea societății primitive pe teritoriul patriei noastre în neolitic (4000 î.e.n. — 1700 î.e.n.); datele arheologice; începuturile agriculturii — trecerea la viața sedentară; începutul creșterii animalelor; Engels despre prima mare diviziune socială a muncii; prima mare diviziune socială a muncii pe teritoriul patriei noastre; meșteșugurile casnice (torsul, prelucrarea lemnului, ceramica); așezările omenești; ginta patriarhală; consolidarea organizării tribale; cultul religios; arta primitivă.

e. Importanța studierii epocii pietrei.

2. Dezvoltarea societății primitive în epoca metalelor; civilizația geto-dacilor; descompunerea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre — 1 oră

a. Periodizarea și trăsăturile epocii metalelor pe teritoriul Republicii Populare Române (bronzul — 1700 î.e.n. — 800 î.e.n.; fierul — de la 800 î.e.n.); datele arheologice; dezvoltarea forțelor de producție; a doua mare diviziune socială a muncii; progresele agriculturii, meșteșugurilor și schimbului; cele mai vechi populații cunoscute pe teritoriul patriei noastre (tracii, geto-dacii); cristalizarea triburilor geto-dacice.

b. Civilizația geto-dacilor: ocupațiile, așezările și locuințele lor; legăturile geto-dacilor cu tracii sudici, cu orașele state sclavagiste grecești și cu scitii (influențele reciproce; progresele culturii fierului în Dacia — dezvoltarea forțelor de producție și a schimbului); organizarea socială a geto-dacilor (organizarea gentilică; apariția diferențierii sociale — descompunerea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre; apariția uniunilor de triburi în Dacia).

II. ORINDUIREA SCLAVAGISTĂ ÎN DACIA (sec. I î.e.n. — sfârșitul sec. III e.n.) — 2 ore

1. Formarea statului dac. Cucerirea Daciei de către romani — 1 oră

a. Trăsăturile generale ale orinduirii sclavagiste pe teritoriul țării noastre.

b. Formarea statului dac. Uniunea de triburi în timpul lui Dromicete; democrația militară; luptele de apărare împotriva macedonenilor. Invazia celților. Dezvoltarea prelucrării fierului și a ceramicii în Dacia. Statul dac timpuriu în timpul

lui Burebista (întărirea aristocrației; luptele cu celții). Expansiunea romană la Dunărea de jos; începutul penetrației romane în Dacia. Statul sclavagist dac în timpul lui Decebal: accentuarea diferențierii sociale (clasele sociale, sclavia în Dacia preromană — caracterul ei patriarhal); întărirea statului dac; organizarea militară a geto-dacilor; religia lor; construcțiile dacice (civile, militare și religioase); folosirea scrierii.

c. Cucerirea Daciei de către romani. Cauzele și caracterul războaielor daco-romane (politica cotoptoare a imperiului sclavagist roman — cauza principală a războaielor daco-romane). Luptele din timpul lui Domițian; însemnătatea tratatului din anul 89; organizarea apărării Daciei de către Decebal. Cucerirea Daciei: Imperiul Roman în timpul lui Traian; primul război dacic (cauzele și rezultatele lui); al doilea război dacic (marile pregătiri romane; principalele lupte); eroismul poporului dac în luptele pentru apărarea patriei; cauzele înfringerii dacilor; transformarea unei mari părți din Dacia în provincie romană. Dacii liberi (carpii, costobocii); continuarea luptei împotriva imperiului sclavagist roman.

EPOCA MEDIE (premisele, formarea, dezvoltarea și descompunerea orinduirii feudale pe teritoriul României = secolul IV mijlocul sec. XIX) — 20 de ore.

I. PERIODA DE TRECERE LA FEUDALISM (sec. IV — sec. X e.n.) — 2 ore

1. Dacia în timpul migrației popoarelor — 1 oră

a. Situația daco-romanilor la începutul marii migrații: elementul romanic de la Dunărea de jos după retragerea aureliană; situația social-economică din Dacia; descompunerea societății sclavagiste în Dacia — dispariția treptată a relațiilor de producție sclavagiste; trecerea la feudalism pe teritoriul patriei noastre.

b. Primele popoare migratoare (popoarele germanice și turanice); relațiile lor cu populația băștinașă; influența limitată a primelor popoare migratoare asupra daco-romanilor.

c. Continuitatea legăturilor cu romanitatea balcanică; influența romano-bizantină în nordul Dunării (caracterul și însemnătatea ei); situația daco-romanilor după primul val de migrație; răspândirea creștinismului în Dacia.

d. Pătrunderea slavilor pe teritoriul patriei noastre și în Peninsula Balcanică; dislocarea masei romanice de răsărit; conviețuirea daco-romanilor cu slavii (dezvoltarea vieții social-economice în Dacia ca urmare a influenței reciproce dintre daco-romani și slavi); premisele orinduirii feudale pe teritoriul patriei noastre.

e. Migrația bulgarilor și migrația ungarilor (influența lor limitată asupra dezvoltării poporului român).

f. Urmările marii migrații asupra procesului dezvoltării societății omenești pe teritoriul patriei noastre.

2. Formarea poporului român și limbii române — 1 oră

a. Condițiile istorice în care s-a format poporul român și limba română (dezvoltarea societății dacice, stăpânirea romană în nordul Dunării, conviețuirea daco-romanilor cu slavii).

b. Formarea poporului român: elementele constitutive și eta-

2. Dacia în timpul stăpînirii romane — 1 oră

a. Hotarele Daciei romane; situația populației băștinașe; continuitatea dacilor; colonizarea romană în Dacia.

b. Dezvoltarea social-economică: dezvoltarea economiei sclavagiste în Dacia romană (agricultura, meșteșugurile, mineritul, comerțul); asociațiile meșteșugărești; principalele orașe și drumuri; clasele sociale (dezvoltarea relațiilor sclavagiste în Dacia romană; producătorii liberi; situația țăranimii dacice); ascuțirea luptei de clasă (formele și însemnătatea ei în slăbirea orinduirii sclavagiste în Dacia); apariția colonatului în Dacia (rolul lui în destrămarea relațiilor de producție sclavagiste).

c. Organizarea administrativă a Daciei romane; armata romană din Dacia — instrument important al stăpînirii sclavagiste romane; contribuția armatei romane la romanizarea dacilor.

d. Cultura romană în Dacia: răspândirea limbii și scrierii latine; construcțiile romane; procesul de romanizare în Dacia. Influența romană în afara provinciei.

e. Eliberarea Daciei: rolul determinant al luptei de clasă în slăbirea și înlăturarea stăpînirii sclavagiste romane; împletirea luptei de clasă cu atacurile dacilor liberi și ale popoarelor migratoare; retragerea aureliană — expresie a procesului descompunerii orinduirii sclavagiste și a decăderii imperiului sclavagist roman.

f. Continuitatea daco-romanilor în Dacia; însemnătatea ei pentru dezvoltarea istorică a poporului nostru.

g. Caracterul și însemnătatea istorică a stăpînirii romane în Dacia.

pele de formare (traco-dacii; romanizarea lor; contopirea slavilor din Dacia cu dacoromanii — desăvârșirea procesului de formare a poporului român în sec. VII—X e.n.).

c. Formarea limbii române: romanizarea Daciei ca bază a formării limbii române (caracterul latin al limbii române oglindit în gramatică și lexic); influența slavă (îmbogățirea limbii noastre cu termeni de origine slavonă).

d. Caracterul romanic al poporului român și al limbii române; importanța continuității și unității istorice a poporului român pe teritoriul Republicii Populare Române.

II. CRISTALIZAREA FEUDALISMULUI ȘI FORMAREA STATELOR FEUDALE ROMÂNEȘTI (sec. X—XIV) — 2 ore

1. Cristalizarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre în sec. X—XIII. Formarea voievodatului Transilvaniei — 1 oră

a. Lenin despre trăsăturile orinduirii feudale; trăsăturile generale și periodizarea orinduirii feudale pe teritoriul patriei noastre.

b. Dezvoltarea social-economică și politică a societății omenești pe teritoriul patriei noastre în secolele X—XIII. Dezvoltarea forțelor de producție; obștile țăranesti; accentuarea procesului de diferențiere socială în perioada feudalismului timpuriu — cristalizarea relațiilor de producție feudale pe teritoriul patriei noastre. Ultimele migrațiuni (pecenegii și cumanii). Primele formațiuni politice românești — crezatele și voievodatele din Transilvania, Dobrogea, cimpia munteană și Moldova. Cristalizarea feudalismului la popoarele vecine. Stăpânirea bizantină în Dobrogea. Influența statului feudal kievean. Statul feudal romano-bulgar și influența lui în nordul Dunării.

c. Formarea și dezvoltarea voievodatului Transilvaniei până

în sec. XIII. Inceputul pătrunderii ungarilor în Transilvania; cucerirea cnezatelor și voievodatelor românești din Transilvania de către statul feudal ungar; lupta eroică a poporului român din Transilvania pentru apărarea libertății sale. Constituția voievodatului Transilvaniei. Colonizarea secuilor și sașilor. Întărirea procesului de feudalizare în Transilvania. Accentuarea tendinței de autonomie a voievodatului Transilvaniei. Cavalerii teutoni în Transilvania. Însemnătatea întemeierii Transilvaniei.

d. Năvălirea tătarilor și urmările ei.

2. Intemeierea Țării Românești și a Moldovei — 1 oră

a. Condițiile istorice interne și internaționale în care s-au format statele feudale Țara Românească și Moldova: dezvoltarea social-economică și politică a românilor de la sudul și răsăritul Carpaților în sec. XIII și începutul sec. XIV; tendința de dominație a statelor feudale ungar și polon; întărirea luptei pentru independență a conducătorilor feudali locali; atacurile tătarilor.

b. Formarea statului feudal independent Țara Românească: unificarea cnezatelor și voievodatelor din sudul Carpaților (Basarab I — mare voievod al Țării Românești); cucerirea independenței Țării Românești (victoria de la Posada); consolidarea Țării Românești după întemeiere.

c. Formarea statului feudal independent Moldova: împletirea luptei românilor din răsăritul și apusul Carpaților împotriva tătarilor cu expedițiile militare organizate de regatul feudal ungar; constituirea voievodatului Moldovei; dominația feudală ungară în Moldova; cucerirea independenței Moldovei (împletirea luptei feudalilor moldoveni și maramureșeni împotriva dominației statului feudal ungar; Bogdan I); consolidarea Moldovei după întemeiere.

d. Caracterul intern al procesului de formare a Țării Românești și a Moldovei; rolul hotărâtor al forțelor populare locale; lupta comună a moldovenilor, transilvănenilor și muntenilor împotriva pericolului tătar și împotriva dominației feudale ungar; caracterul anti-științific și reacționar al teoriei burgheze despre formarea Țării Românești și a Moldovei prin „descălecarea”.

e. Însemnătatea istorică a întemeierii celor trei țări feudale românești.

III. DEZVOLTAREA FEUDALISMULUI PE TERITORIUL ROMÂNIEI (sfârșitul sec. XIV — mijlocul sec. XVIII) — 12 ore

A. Dezvoltarea țărilor române la sfârșitul sec. XIV și în sec. XV (consolidarea feudalismului; lupta împotriva turcilor) — 4 ore

1. Dezvoltarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre la sfârșitul sec. XIV și în sec. XV (viața social-economică; consolidarea instituțiilor feudale) — 1 oră

a. Dezvoltarea economiei feudale în cele trei țări române la sfârșitul sec. XIV și în sec. XV: dezvoltarea forțelor de producție; progresele agriculturii, creșterii vitelor, meșteșugurilor și mineritului; dezvoltarea târgurilor și orașelor feudale pe teritoriul țării noastre în sec. XV; dezvoltarea schimbului; moneda; drumurile; particularitățile dezvoltării economiei feudale în cele trei țări române; largirea treptată a legăturilor economice dintre cele trei țări române; legăturile comerciale cu alte țări; comerțul de tranzit.

b. Viața socială: caracterul unitar al organizării sociale feudale în cele trei țări române; clasele sociale; consolidarea relațiilor de producție și a instituțiilor feudale în cele trei țări române; accentuarea exploatarea feudale (adâncirea procesului de

șerbire a țăranimii; creșterea obligațiilor feudale și fiscale ale țăranilor serbi și liberi); întărirea clasei feudaților (domeniul feudal; imunitatea feudală și rolul ei în consolidarea feudalismului pe teritoriul patriei noastre; maghiarizarea treptată a nobilimii din Transilvania); viața socială în târguri și orașe; ascuțirea luptei de clasă în sinul societății feudale de pe teritoriul țării noastre.

2. Dezvoltarea politică a celor trei țări române la sfârșitul sec. XIV și în sec. XV; începutul luptelor de apărare împotriva turcilor — 1 oră

a. Situația internațională a celor trei țări române la sfârșitul sec. XIV și în prima jumătate a sec. XV.

b. Consolidarea statului feudal în cele trei țări române: organizarea politică, fiscală, militară, judecătorească și biserică; politica internă a lui Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun (caracterul ei de clasă); formațiunile politice românești din Transilvania (cnezatele din Hațeg și Banat; Țara Făgărașului; voievodatul Maramureșului); scaunele săsești și secuiești; rolul statului feudal și al bisericii în consolidarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre.

c. Politica externă. Întărirea legăturilor politice dintre cele trei țări române. Relațiile cu Ungaria, Polonia, Lituania, Rusia, Imperiul Bizantin și statele slave din sudul Dunării. Inceputul luptelor de apărare împotriva turcilor sub conducerea lui Mircea cel Bătrîn: însemnătatea victoriei de la Rovine; rolul hotărâtor al forțelor populare în apărarea independenței; tratatul de alianță cu Ungaria și participarea Țării Românești la cruciada de la Nicopol; începutul regimului tributar; caracterul său. Ajutorul acordat de moldoveni poporului polon împotriva cotoptirii teutone.

d. Luptele feudale interne și slăbirea puterii centrale; fărâmițarea feudală; amestecul străin în Țara Românească și Moldova; accentuarea presiunii turcești asupra celor trei țări române și Ungariei; începutul regimului tributar în Moldova; caracterul său.

3. Răscoala de la Bobilna. Lupta pentru independență la mijlocul sec. XV — 1 oră

a. Răscoala populară de la Bobilna. Cauzele ei (înrăutățirea situației masei țăranesti și orașenești ca urmare a întăririi puterii marilor feudali și a dominației bisericii catolice); influența războiului țăranesc-husit; forțele sociale participante; lupta comună a țăranilor iobagi români și unguri; victoriile țăranilor; înțelegerea cu nobilii (caracterul și însemnătatea ei); uniunea privilegiatilor (Unio trium nationum — caracterul său reacționar și de clasă); înăbușirea răscoalei; însemnătatea și urmările răscoalei de la Bobilna.

b. Lupta pentru independență sub conducerea lui Ioan de Hunedoara. Rolul lui în organizarea luptei comune antiotomane a românilor, ungarilor și sârbilor; primele victorii împotriva turcilor; cruciada de la Varna; Ioan de Hunedoara — voievod al Transilvaniei, protector al Moldovei și Țării Românești, regent al Ungariei; căderea Constantinopolului (urmările ei); victoria de la Peșgrad (însemnătatea ei); rolul hotărâtor al maselor în cucerirea victoriilor antiotomane; dezvoltarea legăturilor politice dintre cele trei țări române în condițiile luptei comune împotriva cotoptirii turcești. Matei Corvin (lupta împotriva marii nobilimii; continuarea politicii antiotomane).

c. Consolidarea Țării Românești în timpul lui Vlad Țepeș. Întărirea puterii domnești (tendența de centralizare a statului); legăturile cu Ștefan cel

(Continuare în pag. 6)

Programa de Istoria R. P. R.

(Urmare din pag. 5)

Mare și Matei Corvin; războiul antiotoman condus de Vlad Tepeș (eroismul maselor populare; rădărea mării botice; însemnătatea și urmările războiului); prima mențiune documentară a orașului București. Situația Țării Românești după Vlad Tepeș.

4. Țările romine în timpul lui Ștefan cel Mare; războaiele pentru independență. Cultura în cele trei țări romine până la sfârșitul sec. XV — 1 oră

a. Situația internațională a celor trei țări romine în a doua jumătate a sec. XV.

b. Consolidarea Moldovei în a doua jumătate a sec. XV; principalele transformări social-economice; înscăunarea lui Ștefan; baza socială a domniei lui Ștefan cel Mare; lupta pentru întărirea puterii de stat; organizarea armatei; rolul cetăților în sistemul de apărare a Moldovei.

c. Trăsăturile politicii externe a Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare; relațiile politice cu țările străine; importanța luptei lui Ștefan pentru crearea frontului comun antiotoman; dezvoltarea legăturilor dintre cele trei țări romine.

d. Conflictul cu regatul feudal maghiar (cauzele lui; atacul lui Matei Corvin; lupta de la Baia); dezvoltarea legăturilor cu Transilvania și Ungaria; posesiunile Moldovei în Transilvania, în timpul lui Ștefan cel Mare.

e. Războaiele de apărare împotriva turcilor și tătarilor; politica de atragere a Țării Românești în lupta antiotomană (opozitia mării boierimii muntene); victoria de la Lipnic; expediția lui Soliman Pașa; însemnătatea victoriei de la Vaslui; marea invazie turcească din anul 1476 și eșecul ei; colaborarea militară dintre moldovenii și transilvănenii; rolul hotărâtor al maselor populare în apărarea independentă a Moldovei; Marșul despre luptele antiotomane ale moldovenilor în timpul lui Ștefan cel Mare; refacerea țării; stringerea legăturilor cu Polonia; pierderea Chișinăului și Cetății Albe; tendința mării boierimii spre încheierea păcii cu turcii; condițiile și însemnătatea păcii din anul 1487.

f. Apogeul domniei lui Ștefan cel Mare; consolidarea situației internaționale a Moldovei și a puterii centrale în condițiile războaielor victorioase pentru independență; dezvoltarea legăturilor cu Rusia; înfringerea agresiunii feudalilor poloni și lituanii; însemnătatea domniei lui Ștefan cel Mare; personalitatea lui Ștefan cel Mare.

g. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine până la sfârșitul sec. XV; istoriografia în limba slavonă (analele; cronică lui Ștefan cel Mare); literatura religioasă; scrieri cu caracter popular; arta veche românească (baza ei populară; arhitectura religioasă și militară; stilul moldovenesc; înflorirea picturii; miniaturile; broderia).

B Dezvoltarea țărilor romine în sec. XVI (accentuarea exploatării feudale; aservirea lor de către turci; lupta împotriva jugului otoman) — 4 ore

1. Dezvoltarea Transilvaniei în sec. XVI; războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja — 1 oră

a. Dezvoltarea social-economică a Transilvaniei în sec. XVI; agricultura; mineritul; meșteșugurile (dezvoltarea breslelor); orașele; dezvoltarea comerțului; largirea legăturilor cu Moldova și Țara Românească; creșterea puterii economice și politice a marii nobilimii la începutul sec. XVI și accentuarea exploatării țărănimii; împletirea celor trei forme de rentă feudală; diferențierea socială la orașe; ascuțirea contradicțiilor de clasă.

b. Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja; cauzele și izbucnirea războiului țărănesc; desfășurarea lui în Transilvania; forțele sociale participante

(lupta comună a iobagilor romini și unguri și a sărăcimii orașelor); programul răsculaților; cauzele înfringerii lor; urmările războiului țărănesc; legarea țărănilor de glie; Engels despre războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja; însemnătatea războiului țărănesc condus de Gheorghe Doja.

c. Dezvoltarea politică a Transilvaniei în sec. XVI; slăbirea regatului feudal ungar; căderea lui; formarea voievodatului transilvan independent (Dieta de la Turda; independența Transilvaniei față de Ungaria — 1542—1867); stringerea legăturilor cu Țara Românească și Moldova; lupta dintre Imperiul Otoman și Imperiul Romano-German pentru stăpânirea Transilvaniei (intervențiile domnilor moldoveni și munteni); relațiile Transilvaniei cu Imperiul Otoman.

2. Dezvoltarea Țării Românești și Moldovei în sec. XVI; lupta împotriva jugului otoman — 1 oră

a. Dezvoltarea social-economică a Țării Românești și Moldovei în sec. XVI. Întărirea economiei feudale; agricultura, meșteșugurile, breslele; decăderea vechilor drumuri comerciale; ridicarea noilor orașe; dezvoltarea legăturilor economice dintre cele trei țări romine în condițiile încercuirii turcești. Creșterea tributului; începutul monopolului turcesc. Viața socială: intensificarea exploatării feudale; fiscalitatea; accentuarea procesului de depesedare și aservire a țărănimii; întărirea marilor domenii feudale; legarea țărănilor de glie; ascuțirea luptei de clasă a țărănilor și țirgoveților; împletirea luptei de clasă cu lupta împotriva jugului otoman.

b. Dezvoltarea politică: creșterea puterii politice a boierimii; slăbirea autorității domnești; începutul pătrunderii grecilor în rîndurile boierimii romine; principalii domnitori din sec. XVI; organizarea militară în sec. XVI; stringerea legăturilor politice dintre cele trei țări romine în sec. XVI; regimul capitanajilor; caracterul său; legăturile cu țările străine; relațiile lui Petru Rareș cu Rusia.

c. Lupta pentru independență sub conducerea lui Radu de la Afumați, Petru Rareș și Ion Vodă cel Cumplit; participarea maselor populare la lupta antiotomană; poziția trădătoare, de clasă a marii boierimii; alianța cu cazacii; însemnătatea luptelor pentru înlăturarea jugului turcesc.

3. Țările romine în timpul lui Mihai Viteazul — 2 ore

(A). Dezvoltarea Țării Românești în timpul lui Mihai Viteazul; marea război antiotoman — 1 oră

a. Situația internațională a celor trei țări rominești la sfârșitul sec. XVI; lupta popoarelor balcanice împotriva jugului turcesc; coaliția europeană antiotomană; rolul țărilor romine în lupta popoarelor europene împotriva cuceririi turcești.

b. Începutul domniei lui Mihai Viteazul; puterea mării boierimii; puterea domnească — exponentă a intereselor marilor feudali; situația grea a maselor; dezvoltarea orașelor și comerțului; organizarea armatei (rolul trupelor de legegii).

c. Marea război de eliberare de sub jugul turcesc; alianța antiotomană cu Moldova și Transilvania; răscoala antiotomană; înfringerea tătarilor; incursiunile în sudul Dunării; sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor balcanice; expediția lui Sinan-Pașa; însemnătatea victoriei de la Călugăreni; tratatul de alianță cu Transilvania; alungarea turcilor (victoria de la Giurgiu); răsunetul și însemnătatea victoriei Țării Românești în războiul împotriva jugului otoman.

d. Refacerea și consolidarea Țării Românești după cucerirea independenței; politica socială a lui Mihai Viteazul („legătura” lui Mihai — desăvîșirea procesului de șerbire a țărăni-

lor, întărirea puterii mării boierimii).

(B). Unirea țărilor romine sub conducerea lui Mihai Viteazul. Cultura în sec. XVI — 1 oră

a. Consolidarea situației internaționale a Țării Românești după victoriile împotriva turcilor; legăturile cu Germania și Rusia; necesitatea continuării luptei comune antiotomane a celor trei țări romine.

b. Unirea celor trei țări romine: situația social-politică din Transilvania; cucerirea Transilvaniei (victoria de la Șelimbăr); alipirea Moldovei; Mihai Viteazul — domn al celor trei țări rominești; guvernarea lui Mihai Viteazul; politica socială în Transilvania și Moldova; frământările sociale; tendințele de centralizare; opoziția crescîndă a marilor feudali din Transilvania și Moldova; unirea celor trei țări romine sub conducerea lui Mihai Viteazul — expresie a dezvoltării istorice unitare a poporului român și a luptei sale comune împotriva jugului otoman.

c. Destrămarea sistemului politic creat de Mihai Viteazul; factorii care au împiedicat formarea unui stat unitar român; slăbirea bazei politice a guvernării lui Mihai Viteazul; răscoala nobilimii ungare din Transilvania; lupta de la Mirăslău (pierderea Transilvaniei); intervenția feudalilor poloni în treburile interne ale țărilor romine; pierderea Moldovei și a Țării Românești; înfringerea dintre Mihai Viteazul și Rudolf al II-lea; recucerirea Transilvaniei (victoria de la Gorăslău); uciderea lui Mihai Viteazul; personalitatea lui Mihai Viteazul.

d. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine în sec. XVI; masele populare — creatoare ale bazei materiale a dezvoltării culturii feudale; oglinirea luptei de clasă în dezvoltarea culturii; folosirea crescîndă a limbii romine în scrieri; apariția și răspîndirea tiparului în cele trei țări romine; răspîndirea umanismului; influența Reformei în țările romine; activitatea lui Coresi; istoriografia; arta românească în sec. XVI.

C. Dezvoltarea țărilor romine în sec. XVII și în prima jumătate a sec. XVIII (dezvoltarea economică; politica antiotomană după Mihai Viteazul; instaurarea regimului turco-fanariot și a celui habsburgic; începutul descompunerii feudalismului) — 4 ore.

1. Dezvoltarea țărilor romine în prima jumătate a sec. XVII (pînă la 1660) — 1 oră

a. Situația internațională a celor trei țări romine la începutul sec. XVII (destrămarea alianței europene antiotomane; creșterea influenței polone și germane).

b. Dezvoltarea social-economică: creșterea relativă a producției de mărfuri și a comerțului (progresele agriculturii; țirgurile și orașele; dezvoltarea atelierelor meșteșugărești în Țara Românească și Moldova; întărirea breslelor; mineritul; atelierelor manufacturiere din Transilvania; formarea pieței interne); tributul; impozitele; întărirea puterii boierimii (constituirea statului nobiliar); înrăutățirea situației țăranilor (descompunerea obștilor; șerbirea seculilor); ridicarea negustorilor romini; întărirea luptei de clasă a țăranilor și a sărăcimii orașelor (însemnătatea răscoalei seimenilor).

c. Dezvoltarea politică a celor trei țări romine: continuarea războiului antiotoman și a politicii de unificare a celor trei țări romine — trăsătură caracteristică a istoriei țărilor noastre în sec. XVII; restabilirea dominației otomane asupra celor trei țări romine în condițiile menținerii autonomiei țărilor romine (menținerea autonomiei

ca urmare a luptei antiotomane și a stringerii legăturilor dintre cele trei țări rominești); domni mai însemnați din prima jumătate a sec. XVII; frământările politice din Transilvania; conflictele dintre boierii romini și grecii; justiția feudală; consolidarea puterii domniei în timpul lui Matei Basarab, Vasile Lupu și Gheorghe Racoți I; conflictele dintre Moldova și Țara Românească; lupta comună a celor trei țări romine împotriva turcilor, sub conducerea lui Gheorghe Racoți al II-lea; legăturile cu țările străine; tratatul încheiat de Gheorghe Ștefan cu Rusia.

2. Dezvoltarea țărilor romine în a doua jumătate a sec. XVII și la începutul sec. XVIII — 1 oră

a. Situația internațională a țărilor romine în a doua jumătate a sec. XVII (campaniile turcești în Europa centrală și în Polonia; expansiunea Austriei în sud-estul Europei; ridicarea Rusiei; începutul decăderii imperiului otoman).

b. Dezvoltarea social-economică: agricultura (extinderea arăturilor); dezvoltarea meșteșugurilor; întărirea breslelor; dezvoltarea mineritului în Transilvania; dezvoltarea orașelor; creșterea comerțului cu cereale și vite; largirea schimbului între oraș și sat; dezvoltarea legăturilor economice între cele trei țări romine; monopolul și jaful turcesc — piedică importantă în calea dezvoltării economice a țărilor noastre; creșterea fiscalității; clasele sociale și raporturile de clasă; accentuarea exploatării țăranilor (dările; creșterea clăcii; pedepsele); ascuțirea luptei de clasă (fuga țăranilor la oraș; lupta pentru eliberarea din iobăgie; răscoalele).

c. Dezvoltarea politică: continuarea politicii antiotomane; luptele dintre partidele boierimii; criza politică din Transilvania (slăbirea puterii centrale); domniile mai însemnate din cele trei țări romine.

d. Întărirea politicii antiotomane la sfârșitul sec. XVII și începutul sec. XVIII; stringerea legăturilor cu Austria și Rusia în timpul lui Șerban Cantacuzino și Constantin Brîncoveanu; alianța lui Dimitrie Cantemir cu Rusia; războiul cu turcii; sfârșitul domniilor pămîntene în cele trei țări romine.

e. Cucerirea Transilvaniei de către Habsburgi; reorganizarea constituțională a Transilvaniei (diploma leopoldină); unirea cu Roma (caracterul și consecințele ei); accentuarea asuprii maselor în condițiile jugului feudal habsburgic; lupta de eliberare de sub jugul habsburgic (rezistența inverșunată a poporului împotriva jugului habsburgic; participarea iobagilor romini la războiul curuților și la răscoala condusă de Francisc Racoți).

3. Dezvoltarea țărilor romine în prima jumătate a sec. XVIII (începutul descompunerii feudalismului; regimul turco-fanariot și habsburgic) — 1 oră

a. Situația internațională a celor trei țări romine în prima jumătate a sec. XVIII (Diminuarea rolului internațional al țărilor romine în condițiile regimului turco-fanariot și habsburgic. Războaiele ruso-austro-turce din prima jumătate a sec. XVIII; urmările lor; creșterea rolului internațional al Rusiei).

b. Dezvoltarea social-economică: dezvoltarea producției și a pieței interne; rolul de frînă al relațiilor de producție feudale; agricultura, meșteșugurile și mineritul; manufacturile de stat în Transilvania și Banat; dezvoltarea comerțului și a circulației monetare; largirea economiei de marfă-bani; dezvoltarea orașelor; caracterul mercantilist al politicii economice habsburgice în Transilvania și Banat; legăturile economice dintre cele trei țări romine; colonizarea șvabilor; întărirea monopolului și jafului turcesc în condițiile regimului turco-

fanariot; înăsprirea fiscalității; creșterea obligațiilor țărănimii; munca salariată (situația grea a lucrătorilor din mine și manufacturi); reformele lui Constantin Mavrocordat ca urmare a ascuțirii luptei de clasă și a nevoii de mină de lucru liberă (înlăturarea prin lege a rîmniei și veciniei; menținerea în fapt a relațiilor de producție feudale); începutul formării burgheziei romine și maghiare în Transilvania; nobilimea; privilegiile boierimii; manifestările luptei de clasă a țăranilor și lucrătorilor (fuga și haiducia; principalele răscoale din Transilvania pînă la 1784).

c. Dezvoltarea politică: știrbirea autonomiei Țării Românești și Moldovei în condițiile regimului turco-fanariot; domniile fanariote; dispariția armatei naționale; ocupația austriacă în Oltenia; absolutismul habsburgic în Transilvania, în timpul Mariei Tereza; regimetele grătarești; lupta împotriva jugului străin în cele trei țări romine (caracterul și însemnătatea ei).

4. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine în sec. XVII—XVIII — 1 oră

a. Introducerea limbii romine în instituțiile de stat, în biserică și în cultură; răspîndirea tiparului în cele trei țări romine (sprijinul lui Petru Movilă); pravilele în limba romină.

b. Dezvoltarea învățămîntului în cele trei țări romine; influența umanismului; organizarea învățămîntului religios și la principalele școli; primele gramatici românești; influența greacă, franceză, germană și rusă în cele trei țări romine; accentuarea treptată a caracterului științific al învățămîntului.

c. Literatura religioasă: principalele scrieri religioase în limba romină; importanța literară a Bibliei de la București; principalii cărturari ai bisericii (Simion Ștefan Varlaam, Dosoftei, Antim Ivireanu); Udrishte Năsturel.

d. Literatura istorică: trăsăturile și însemnătatea istoriografiei românești din sec. XVII—XVIII; concepția politică a marilor cronicari; mării cronicari moldoveni și munteni (Grigore Ureche, Miron Costin, Nicolae Costin, Ioan Neculce, Radu Popescu, Constantin Cantacuzino stolnicul, Mihail Cantacuzino); principalii istoriografi transilvăneni. Cărțile populare.

e. Însemnătatea operei științifice a lui Nicolae Milescu și Dimitrie Cantemir; rolul lui Dimitrie Cantemir în dezvoltarea culturii românești și străine.

f. Dezvoltarea artelor în cele trei țări romine: înflorirea arhitecturii laice și religioase (principalele monumente; stilul brîncovenesc; barocul în Transilvania); pictura; arta populară.

g. Caracterul de clasă și însemnătatea culturii românești din sec. XVII—XVIII.

III. DESCOMPUNEREA FEUDALISMULUI ȘI FORMAREA RELAȚIILOR CAPITALISTE ÎN ȚĂRILE ROMINE (mijlocul sec. XVIII — mijlocul sec. XIX) — 4 ore

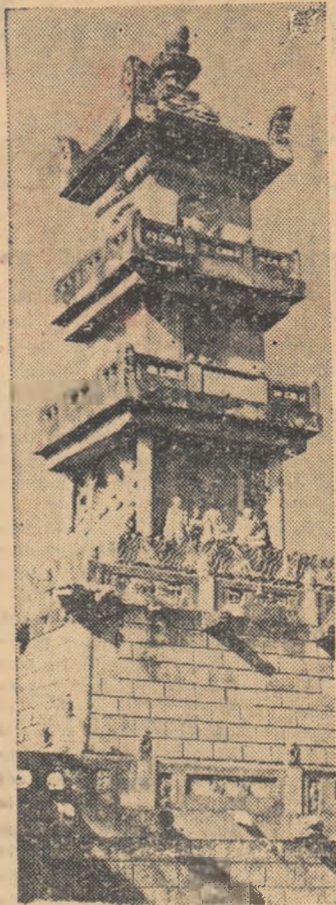
1. Dezvoltarea Transilvaniei în a doua jumătate a sec. XVIII și în prima jumătate a sec. XIX; răscoala populară condusă de Horia, Cloșca și Crișan — 1 oră

a. Dezvoltarea social-economică: creșterea elementelor capitaliste în economia Transilvaniei; dezvoltarea agriculturii, meșteșugurilor și manufacturilor; apariția industriei mecanice; accentuarea diviziunii muncii în industrie; dezvoltarea metalurgiei la începutul sec. XIX; dezvoltarea comerțului ca urmare a dezvoltării producției agricole și industriale; dezvoltarea orașelor; largirea legăturilor comerciale cu Țara Românească și Moldova; întărirea burgheziei; accentuarea exploatării țăranilor (creșterea robotei; taxele; contribuțiile mili-

(Urmare în pag. 7)

O DECADA MAREAȚA

Pagoda Topao din provincia Cijetian

Se împlinesc la 1 octombrie 10 ani de la crearea marii Republici Populare Chineze. Zece ani sînt doar o undă în istoria omenirii, dar pentru poporul chinez, care a îndurat atîtea lipsuri și calamități, aceasta este o decadă de rădă marea, de covârșitoare importanță, o decadă plină de evenimente care nu vor fi uitate niciodată. Aceasta este decada renașterii Chinei, decada unui progres uluitor în toate domeniile vieții. În decursul unui răstimp atît de scurt marea popor chinez, unit într-o singură voință, a luptat cu dîrzenie pentru o viață nouă, sub conducerea partidului și a președintelui Mao Tze-dun, cu ajutorul marii Uniuni Sovietice și al celorlalte țări socialiste surori, susținut de toate popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă.

Cu hotărîrea lor puternică, cu inteligența lor vie, cu neobositele lor mîini, oamenii muncii din marea Chină au clădit pe pămîntul odată sărac și pustiu o patrie nouă, despre care se scriu cele mai minunate pagini, care este zugrăvită în cele mai frumoase tablouri.

Cu zece ani în urmă, atunci cînd se proclamă Republica Populară Chineză, președintele Mao Tze-dun, marele conducător al poporului chinez, a făcut această profeție: „Odată ce destinele Chinei ajung în mîinile poporului, China va străluci ca soarele”. Cuvintele președintelui se adevăresc.

Școlile din comunele populare

Marele salt în producție realizat în China în anul 1958 a determinat un mare avînt al revoluției culturale în regiunile rurale ale țării. Politica stabilită de Partidul Comunist Chinez — „întregul popor să conducă învățămîntul” — a dat rezultate remarcabile în acest domeniu.

Pe tot cuprînsul țării, în sate și orașe unde odinioară nu erau decît puține școli sau nu erau de loc, au apărut un mare număr de școli înființate și conduse de poporul însuși. Fiecare din cele 22 de comune ale județului Junten, provincia Gansu, de pildă, are acum cîte o școală medie, pe cîtă vreme înainte nu existau în întregul județ decît două școli medii. În școlile medii agricole și în alte școli medii tehnice din provincia Tziansu, înființate în cursul marelui salt în domeniul învățămîntului, s-au înscris 454.285 elevi — de peste o sută de ori mai mulți decît înregistrau înscrierile anuale în școlile medii înainte de eliberare.

Înființarea comunelor populare a dat un și mai mare impuls învățămîntului în regiunile rurale. În anul școlar trecut comunele populare din China aveau sub conducerea lor 577.000 de școli medii agricole și alte școli medii tehnice, școli medii de cultură generală și școli elementare, cu un număr de 35.850.000 elevi. La acestea trebuie adăugate cele 837.000 școli medii și elementare frecventate de oameni ai muncii din producție în timpul lor liber, precum și instituturile și școlile de „specialiști calificați”, care întrunesc un număr total de

45.580.000 elevi și studenți.

Marele progres al învățămîntului rural s-a manifestat în primul rînd prin înființarea pe scară națională a școlilor medii agricole. În provincia Tziansu, cea mai avansată în această privință, au fost înființate în cîteva luni 6.500 școli medii agricole și alte școli medii tehnice, avînd 340.000 elevi. Fiecare comună a provinciei are cel puțin cîte o asemenea școală. În cadrul lor se practică sistemul prin care o parte din timp se consacră cultivării pămîntului, iar alta învățăturii. Disciplinele incluse în programa de învățămînt sînt politica, limba chineză, matematica, cunoștințe agricole elementare și, în unele cazuri, fizica și chimia. Lecțiile de tehnică agricolă sînt coordonate cu cultivarea efectivă a pămîntului.

Majoritatea profesorilor acestor școli sînt absolvenți ai școlii medii de gradul doi sau cadre venite să muncească la sate.

Elevii capătă cunoștințe teoretice, dar își însușesc și tehnica de cultivare a pămîntului, precum și alte cunoștințe privind producția. Numai școlile medii agricole din provincia Tziansu au cultivat 2.589 ha. Loturi experimentale și au înființat numeroase fabrici mici.

Experiența școlilor din provincia Tziansu a fost extinsă în multe alte provincii. Ca urmare s-au înființat în întreaga țară 69.000 școli medii agricole, cu 3.690.000 elevi. Înființarea lor s-a dovedit a fi una din cele mai bune căi pentru dezvoltarea rapidă a învățămîntului rural.

L. FAN

Postul central de radio din Pekin transmite zilnic o emisiune specială pentru copii. În fotografie: crainicul Sun Cin-hsiu povestind un basm pentru micii ascultători.

Patru ani de învățămînt seral

Am fost la început ucenic, avînd doar pregătirea primită pînă în primul an al școlii medii de gradul I. După diferite studii făcute în timpul meu liber, am căpătat un nivel cultural corespunzător școlii medii de gradul II.

În toamna anului 1955 s-a creat o secție serală la Institutul politehnic din Harbin, cu o clasă specială pentru cadre de conducere. Eram pe atunci șeful unei secții la o întreprindere de mașini și ulterior directorul acesteia. Cu toate că munca era foarte grea și nu puteam să părăsesc slujba, comitetul de partid al fabricii m-a îndemnat să mă înscriu. Am făcut aceasta și în curînd mi-am început studiile la institutul seral.

În acel timp studiul era pentru mine, desigur, foarte dificil. Institutul cerea mai întîi completarea cunoștințelor din toate materiile școlii medii de gradul I în timp de două luni, iar apoi din materiile școlii medii de gradul II în aproximativ un an. Din cauza slabei mele pregătiri n-am reușit dintr-o dată la examenul pentru materiile școlii medii de gradul I. Profesorul meu m-a ajutat să mă pregătesc încă alte două săptămîni și am trecut la a doua examinare. Dar nici verificarea cunoștințelor la materiile școlii medii de gradul al II-lea n-a fost mai ușoară, deși am avut timp mai mult și nu a trebuit să mă pregătesc cu prea mare zor. Foloseam timpul prînzului, diminețile și serile, duminicile și toate momentele pe care le puteam găsi pentru repetarea materiei. Cu ajutorul profesorilor școlii serale și datorită propriilor mele eforturi am trecut examenul pentru materiile școlii medii de gradul II.

Comitetul de partid al întreprinderii mi-a acordat multe înlesniri în studiu, desemnînd chiar un inginer care să mă ajute în calitate de preparator special, suplimentar. Totuși, se iveau adesea greutăți în buna cuprindere a muncii pe de o parte și a studiului pe de altă parte. Munca era foarte grea, complicată, și de multe ori trebuia să plec din oraș pentru diferite treburi. Cînd întreprindeam studiul rămîneau cu mult în urmă. Greutățile au putut însă să fie soluționate.

O dată a trebuit să plec la Senian să iau parte la o consfățuire care urma să dureze două luni. Înainte de plecare mi-am procurat toate lecțiile care aveau să fie predate în această perioadă, pentru a le învăța singur în timpul liber pe

care puteam să-l găsesc atît în cursul consfățuirii, cît și al călătoriei. De asemenea, m-am străduit să leg cunoștințele pe care le-am învățat din cărți cu faptele din viață, în dorința de a le consolida.

Cei patru ani de studiu la institutul seral au ridicat nivelul meu științific și tehnic și, în același timp, mi-au fost de un mare ajutor în munca practică de conducere a întreprinderii. Înainte nu vorbeam niciodată prea mult cu tehnicienii și inginerii. Nu înțelegeam termenii tehnici pe care îi foloseau ei. Acum este cu totul altă situație. Sînt în stare să discut cu tehnicienii, să înțeleg proiectele pe care ei le supun spre examinare și chiar să-mi exprim păreri proprii pentru perfecționarea acestora. Înainte, cînd se iveau probleme mai grele în producție eram dezamăgit. Acum știu ce este de făcut și îndrăznesc chiar să și fac. De exemplu, cînd a fost vorba să hotărîm ca dinamurile să intre în producția secundară a întreprinderii, am considerat că ele sînt prea misterioase și n-am îndrăznit să iau o decizie. Acum, după ce am studiat principiile dinamului, am hotărît că vom fabrica dinamuri și am primit sprijin din partea comitetului de partid pentru aceasta. Muncitorii ne-au sesizat că suruburile folosite la fabricarea macaralelor erau prea mici. Dacă aceasta s-ar fi întîmplat în trecut, aș fi fost nevoit să cer altcuiva să calculeze și să-mi dea răspunsul. Acum am făcut eu calculele în numai cîteva minute și am confirmat muncitorilor că au dreptate.

Nu pot să relatez tot ajutorul pe care l-am primit, prin studiile făcute la institutul seral, în îmbogățirea cunoștințelor mele științifice și tehnice. Ori de cîte ori mă gîndesc la situația mea actuală îmi apare viu în minte tabloul copilăriei mele chinuite. Am fost un copil foarte sărac. Cu greu am reușit să duc la capăt școala primară și n-am putut găsi mijloacele pentru a merge la școala medie. Mai tîrziu am învățat un an la o școală medie creată de partid într-un centru revoluționar. N-am visat niciodată însă că aș putea să ajung absolvent al unui institut de învățămînt superior. Tot ceea ce am — nivelul politic, priceperea profesională, cultura, cunoștințele științifice și tehnice — se datorește Partidului.

SUN SHU-MENG
director la Întreprinderea de mașini electrice din Sun-CH'AN

În primul cîncinal

În anii primului cîncinal (1953-1957), învățămîntul din China a luat o mare dezvoltare. În decurs de 5 ani, 560.000 de tineri au intrat în universități și institute de învățămînt superior, iar școlile medii speciale au fost frecventate de 1.120.000 de elevi. Numărul total al absolvenților universităților și instituturilor a fost de 270.000. Au absolvit școlile medii speciale 840.000 de tineri. În timpul cîncinalului s-au înscris în școlile medii 8.750.000 elevi, iar în școlile elementare 88.000.000 elevi.

Pe calea generalizării învățămîntului

În cea mai mare parte a Chinei învățămîntul elementar a fost în linii mari generalizat. În anul trecut, școlile elementare au fost frecventate de 86 milioane de elevi. 85 la sută din copiii de vîrstă școlară au fost cuprinși în școli. Instituțiile de învățămînt superior au fost frecventate de 660.000 studenți, iar școlile medii de 12 milioane elevi, respectiv cu 50 la sută și 70 la sută mai mult decît în anul anterior.

Multe comune populare, uzine, fabrici și mine au înființat diferite tipuri de școli serale pentru oamenii muncii din producție. Prin aplicarea liniei Partidului Comunist de îmbinare a învățămîntului cu munca productivă, aceste școli au ajuns la realizări remarcabile.

În orașele Chinei s-au ridicat palate și case ale pionierilor. După orele de școală elevii vin să participe la jocurile științifice și tehnice organizate aici. În fotografie: un colț al Palatului tineretului din Sanhai.